ديد جو درشن

شاعري

زيب کنگو

سقلتا
پبليکيشن

سورهه سنڌي ادب

Soorih Sindhi Adab

صاحب خان ·سورهه· ميراڻي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488

ديد جو درشن

[شاعري]

زيب ڪنگو

روز تنهنجي ديد جو درشن ڪيان،
روز پنهنجي قلب کي روشن ڪيان.

سقلتا

پبليڪيشن حيدرآباد

سڀ حق ۽ واسطا ليکڪ وٽ محفوظ آهن

ڪتاب نمبر	:	81
ڪتاب جو نالو	:	ديد جو درشن
موضوع	:	شاعري (غزل)
شاعر	:	زيب ڪنگو
ڪمپوزنگ/لي آئوٽ	:	سڦلتا ڪمپوزرس
ٽائيٽل ڊزائين	:	سومل ڪنگو/باس ڪوريجو
سال/ ڇاپو	:	2023ع آگسٽ/ پهريون
ڇپيندڙ	:	سڦلتا پبليڪيشن، حيدرآباد

قيمت 400 روپيا

Dee'd Jo Darshan
(POETRY)
Poetry By: Zaib Kango
Year: 2023 August
Published by:
Safalta Publication Hyderabad

ارپنا

والدين جي نانءُ

جنهن پنهنجي سموري زندگي اسان جي خوشيءَ تي لاءِ وقف ڪئي،

جيون ساٿي جي نانءُ

جنهن کان سواءِ، هن عمر ۾ زندگيءَ جو پل پل گزارڻ مشڪل آهي.

زيب ڪنگو

سٽاءُ

- ادارِيو 07
- زيبَ جي شاعريءَ ۾ زِندگيءَ جا تَخلِيقي رَنگ معشوق محسن ابڙو 08
- غزل جو خوبصورت شاعر مفتون ڪورائي 17
- انڊلٺي رنگن جهڙو شاعر امداد سهتو 19
- سونهن ۽ سرهاڻ جا گل وکريندڙ شاعر شهمير سومرو 21
- شاعر پاران زيب ڪنگو 23
- **شاعري** **25_172**

اداريو

SOORIH SINDHI ADAB

ڪيترائي اهڙا ڪوي آهن جيڪي گذريل ڪيترن ڏهاڪن کان ڪوتا جي ڪاڪ جا راڻا آهن. انهن ۾ سنڌي ٻوليءَ جو مقبول شاعر زيب ڪنگو بہ شامل آهي. آئون سمجهندو آهيان تہ شاعري شاعر جي مزاج ۾ شامل هوندي آهي تڏهن ئي هو ڪي خيالن جا پڪي اڏاري ۽ لاهي سگهندو آهي.

زيب ڪنگو جا سنڌي شاعري جي ڦلواڙي ۾ بہ ڦل اڳ ۾ ئي ٽڙي چڪا آهن. هن جي شاعريءَ ۾ جماليات، احساسايات، تخيل جي اوچي اڏام ۽ لفظيات جي هڪ نئين گهڙت آهي. جنهن سبب هُو پنهنجي ڪيتر ڪان وڌي ڪري بہ معروف آهي.

”ديد جو درشن“ مجموعي ۾ هن جا سمورا اسم غزل جي صنف سان لاڳاپيل آهن. سنڌي غزل جي آبياري ۾ جتي سنڌ جي سيني شاعرن جي حصداري آهي اتي زيب ڪنگي جو نالو بہ آهي. هن جي غزل جا عنوان/موضوع سادا هوندي بہ معنيٰ سان سرشار آهن جن ۾ ديس، ڌرتيءَ جي مارون سان گڏوگڏ اندر جي اڌمن ۽ محبوب جي نازن تي بہ نظر ڌري وئي آهي.

زيب ڪنگو پنهنجي شخص سياءَ ۾ ڏاڍو شائستہ ۽ شاندار قسم جو انسان آهي. هن جا پستڪ احساس جون ڪتڪتايون 2003ع، خواب رقص ۾ 2020 ع ۽ هاڻ ديد جو درشن 2023ع شاعري جي تاريخ جي ڪتاب تي هميشہ نشانبر رهندا.

SOORIH SINDHI ADAB

زيبَ جي شاعريءَ ۾ زِندگيءَ جا تَخلِيقي رَنگَ

ڪنهن بہ شاعِرَ جي شاعريءَ تي لِکڻ ايترو اوکو ڪَم آهي جيترو سُمنڊَ جي گهرائيءَ کي ماپڻ يا اُن جي تَري تائين پُهچي ڏَري ڏَري بابَت معلومات جا موتي ميڙڻ. ڇو تہ ڪو بہ تَخلِيقڪار بنا تَڪلِيفَ ۽ تَفتِيشَ جي ڪو شعر تَخليق نہ ٿو ڪري سَگهي. هر تَخليقَ جي تَعمِيرَ ۽ تَعبِيرَ جي پُٺيان تَڪلِيفَن جا طُوفانَ، اُڌما ۽ آرمانَ ضرور هوندا آهن. هر سِرجَڻهارَ جي سيني جي صندوقَ ۾ سَوين سوچُن جا سامانَ سَٿيل هوندا آهن. ڇو تہ هن سَماجَ ۾ سوچُن، سُورَن، پُورَن ۽ ڪُورَن کان خالي ڪيرُ بہ ڪونهي. ڪو گهَٽ تہ ڪو وَڌ، پَر سوچن ۾ سوگهو سَڀڪو آهي. هَر دورَ ۾ ڏاهَپَ جي ڏِيلَ کي ڏُکَ ۽ ڏَنڀَ ڏِٺا آهن. هونئن بہ شاعِرَ، اَدِيبَ ۽ ليکَڪَ حَساس هوندا آهن جيڪي معاشري ۾ ٿيندڙ ظُلمن، زِيادتين، آڻ وَڻندڙ رَوَيَن، رِيتُن ۽ رَسمن کي روڪڻ لاءِ پنهنجي جاکوڙَ ۽ جَنگُ جاري وَ ساري رکندا رهندا آهن. اُها جَنگ تِيرن ۽ تَلوارن بَدران تَحرِيرن، تَقرِيرن، تَخلِيقن ۽ تَنقيدن جي رُوپَ ۾ نِکري نروار ٿيندي آهي. اَصل اِنسانيت بہ اِن ۾ آهي تہ ڪنهن جي دِل دُکياري نہ ڪجي جيڪڏهن ڪير ڪنهن سان ڪُڌائِي ڪري ٿو تہ ان کي روڪجي اگر روڪڻ جو سَتُ ساري نہ سگهجي تہ ان کي بُرو عَمل سَمجهي بَغاوَتَ ڪجي ۽ حق جي حِمايَتَ ڪجي. شاعري شُعورَ مان ڦُٽي نِڪري ٿي. جنهن جي ڪابہ هڪ مخصوص شاخ ناهي، بلڪِ ان جون آڻَ ڳَٽيون ۽ آڻَ ڪُٽ شاهراهون آهن. جن تي هلندي ڪيترائي شاعِرَ طَبع آزمائي ڪري چُڪا آهن ۽ ڪن جو شاعراڻو سَفر آڃا تائين پنهنجي مَنزل ڏانهن رَوان دَوان آهي. شاعريءَ

بابت هن وقت تائين ڪيترن ئي ماهرن جا مُختلف ۽ مُنفرد رايا اچي چُڪا آهن تنهن هوندي بہ ڪا هڪ وَصف مُقرر ٿي ناهي سَگهي. جنهن جي وَضاحَتَ ڪجي. جيئن شاعِرَ ۽ شاعريءَ بابت قمر شهباز لکي ٿو تہ:

”لفظَ اِنسانن جِيان هوندا آهن. کِلندا آهن، روئندا آهن، مُرڪَندا آهن، ڪُرڪَندا آهن، سوچِيندا ۽ لوچيندا آهن، رُسندا ۽ پَرچندا آهن، آگها ۽ عَليل ٿيندا آهن، ۽ ڪن حالتن ۾ مَري کَپي صفحہِ هَستيءَ تان بہ متجي ويندا آهن. شاعرُ انهن کِلندڙ، ڪُڏندڙ، روئندڙ ۽ سُڏڪندڙ، شَرمائيندڙ، لَڄائيندڙ لفظن کي پنيوريءَ جيان جاريءَ ۾ ڦاسائي، هَٿ وَس ڪندو آهي.“ شاعريءَ کي جنهن جيئن پڙهيو ۽ پرجهيو آهي تنهن تيئن پنهنجن خيالن جو اِظهارُ ڪيو آهي. ڪن فَنَ ۽ فِڪرَ جي حَسِين ميلاپَ کي شاعري ڪوٺيو آهي تہ ڪن وَزِنَ رِدَم ۽ رَوانيءَ جي رنگارنگي قوس وَ قُزح کي شاعريءَ جو نانءُ ڏنو آهي. هاڻي آچو تہ زيبُ ڪَنگي جي ڪَوِتا نَنگَر ڏانهن نَظر ڦيرايون. جنهن رَنڍا رَوڙي، لَوچي ۽ لَوڙي، لَفظَ چُونڊي، جُملا جَوڙي، تَڪي ۽ تَوري هڙو خُوبصُورَت گُلدَستو تيار ڪيو آهي. سَندس اِتهاسَ/ احساسَ جي آڪاسَ ۾ ٻاروتڻ جون ٻوليون، لُڙڪَ، ٽَهڪَ، لوليون، سنڌوءَ جون ڇوليون، پنهنجن لاءِ پيارَ ڀَريا گِيتَ ۽ غيرن لاءِ گوليون وغيره جهڙا تَخليقِي، تاريخِي، جَمالياتِي، مَزاحمتِي ۽ ثَقافَتِي سِتارا جَرڪندي نَظر آچن ٿا.

پنهنجي گهر جو نشان ڳوليان ٿو،
هڪ نئون آسمان ڳوليان ٿو.
روح بي چين کي ڪيان ڪاڏي؟
زندگيءَ لئہ مڪان ڳوليان ٿو.(زيب ڪنگو)

زيبُ ڪَنگي جي ذاتي زندگي بظاهر ڀلي نَٽَ ٽانگرَ سان ٺَهيل ٺُڪيل ڇونہ گُذرندي هجي پَرَ سَندس آندر ۾ هِڪُ اهڙو شاعِرُ ويٺل آهي جنهن جا جَذبا تہ جوان ۽ گَرم آهن پر سندس دِل نازڪ ۽ نَرم آهي. جيڪا پَرائي پِيڙاءَ کي بہ بَرداشت ناهي ڪري سَگهندي. ڪنهن غَريبَ کي غَمَ ۾ ڏسِي، ڪنهن مَزدورَ کي مَجبُورُ ڏسِي، ڪنهن بُکاري کي ڏُکارو ڏسِي، پنهنجي ديسَ تي ڌارين جا ڌَڙَ ڏسِي زيبَ جي ”ذهن ۽ ضمير کي سُيون لڳن ٿيون“ سندس زبان جِي زَمينَ تي بي اختيار هيٺين سِٽن جا سَلا سِرجَڻ لڳن ٿا:

لڙهي لڙهي جي ڀڳا ڪراچي،
اتي بہ غيرن ڪيون الارون.
هتن سان سنڌڙي ڪئي حوالي،
سڌيون تڪيون تن مٿان ترارون.

زيبَ ڪَنگي جي شاعريءَ ۾ ڪيترائي اهڙا خوبصورت خيالَ ملن ٿا. جيڪي روايتي رَنگن سان گڏوگڏ جِدتَ جي جَلوَن جي جَوتِ جاڳائين ٿا. گهڻي ڀاڱي سَندس شاعريءَ جي شَهرَ ۾ ”زندگيءَ“ جو موضوع اُن اجنبيءَ جيان لڳي ٿو. جيڪو پنهنجن جي پيارَ کان پَرانهين پَنڌ تي، پنهنجي ديسَ کان دُورُ رَهِي ڪنهن وچايل خوشيءَ جي کوجنا ۾ هر گهڙي حيرانُ ۽ سَرِگَردانُ رهندو هُجي. نہ رُڳو زيبَ جي ”زندگي“ بلڪِ ”عاشقي“ بہ قافيي وانگي سندس زندگيءَ سان سَلهاڙيل رهي ٿي. سندس تخليقي باغيچي ۾ اُن عاشقيءَ ۽ زندگيءَ جا پوپٽَن جي پَرن جهڙا مَنظرَ مَنَ کي موهي وِجهن ٿا. ائين ڪٿي چئجي تہ ”زيبَ جي شاعريءَ ۾ زِندگيءَ جا تَخلِيقي رَنگَ“ منفرد آهن، جنهن جا ڪُجه مِثالَ هيٺ پيش ڪجن ٿا:

روپ ڏس ڪيڏا مٽي ٿي زندگي،
زندگيءَ ڪي ئي ڪٽي ٿي زندگي.

عاشقيءَ جي ڪجي ڳالھ ڪا،
زندگيءَ جي ڪجي ڳالھ ڪا.

همسفر ٿي زيب سان گڏ ٿي رلي،
زندگي هڪ جاءِ تي بيهي نہ ٿي!

زندگيءَ جي ليڪ ڪائي سُوسِ ٿي،
روز جنهن کي غم ڪٽيندو ٿو وڃي.

هر خوشي حادثن ۾ گذاري ڇڏي،
زندگي فاصلن ۾ گذاري ڇڏي!

زيبَ جا ايترا شعر هِڪڙي ئي ”زندگيءَ“ جي مَوضُوعَ تي پڙهڻ کانپوءِ پُورُو پَتو پوي ٿو تہ ڪيس زندگي ڏاڍي پياري آهي ۽ سندس اُها زندگي ڪنهن سَهاري کان سواءِ اَڌپُورُي ۽ اَڌُورُي آهي. انهن سڀني حالتن ۽ حادثن کي زيبَ زيبائتي ۽ اَثرائتي انداز ۾ بيانُ ڪيو آهي. هونئن بہ هڪڙي زيبَ نہ پر سَڀني شاعرن ٿورو ٿَڪو زندگيءَ جو ذِڪر ضرور ڪيو آهي. جنهن جو حاصل مقصد بُخاريءَ جي هِنن ٻن سِٽن مان ٻَهڪِي رهيو آهي:

زندگيءَ تي ناهي ڪوئي ڀروسو!
حُسن کي ڀوڄي وٺو ڀوڄي وٺو!

اِها بہ هِڪَ اَٽل حَقِيقَتَ آهي تہ ساهَ تي ويساهُ ڪوبہ ڪونهي! پر هِن سُونهن پرِيي سَنسارَ ۾ پلا فِطرتَ جا فَرحتَ بخش آثارَ ڪنهن کي ڪونہ وڻندا؟ پلي سُونهنءَ کي سَجدا بہ ڪَجن، حُسنَ جا هُڳاءُ بہ وَٺجن ۽ چَپَن تي چُمين جا چِٽَ بہ چِٽجن پر ان کان وڌيڪ ڪارائتو ڪم اهو آهي تہ جيڪو پنهنجي وَطن سان وَفا جا وَچَن وَرجائي ٿو تہ اُهو اِنسانُ بہ اَمَر ٿي وڃي ٿو ۽ زندگيءَ جو سَجايو سَفر ٿي وڃي ٿو. زيبُ ڪَنگو بہ پنهنجي ڌرتيءَ سان اُنسيت جو اِظهارُ هن طرح ڪري ٿو:

سنڌڙي تنهنجا گيت لکان مان،
”زيبَ“ اهو ڪم ڪار وڻي ٿو.
ڌرتيءَ سان آ پيار پراڻو،
سونهن پريو سنسارُ وڻي ٿو.

مٿي ڏنل شعرن ۾ سائين زيبَ سِنڌ جي سُونهنءَ سوڀيا جي ساراهہ ڪئي آهي. اُها ساوڪَ ۽ سُندرتا ساهَن کي سُرهاڻ سَونپي ٿي. جنهن ۾ وَڻَ ٽڻ، پارا پَنيون، واهڻ وَستيون، باغَ بَستيون ۽ مهراڻ جون موجون ۽ مَستيون بہ پَل پَل پَسڻ وٽان آهن. اهوئي تہ ڌرتيءَ جو حقيقي حُسنُ آهي سچ پچ تہ ڪائنات جي ڪُل خوشبوئن کان پنهنجي مُلڪَ جي مِٽيءَ جي مهڪَ مُقَدس لڳندي آهي. جڏهن ڪنوٽيون ڪيلَ ڪنديون آهن، بادل پرجِي ايندا آهن، وسڪاري جي ويلَ، محبت جا ميلَ مَچندا آهن، ٽَڪَل ٽَرِي ٽڏڪارَ تي ٽانيڪا ٽِي ٽَڪَ پَچندا آهن، ڪارُونجهَرَ جي ڪورَ تي ڍِيلون ڏُڪنديون ۽ مورَ نچندا آهن. منهنجي نَظرَ ۾ اِن حُسنَ کان وڌيڪ پيو آهڙو حُسنُ ڪِٿي بہ نہ هوندو. اهوئي سَببُ آهي جيڪو ڪنهن شاعر يا ليکڪَ کان قَلم کڻائي قُربَ جي قِرطاسَ تي فَنَ ۽ فِڪرَ جي اهڙي حَسِينُ فَراسِي/فَرهَنگ تيار ڪرائي ٿو. جنهن کي پَڙهڻ/ڏِسڻ لاءِ ڏورانهين ڏيهَ

جا ڏاها ڏات ڌڻي بہ ڏاڍا آتا هوندا آهن. زيب سائينءَ جي شاعريءَ جو اڀياس ڪندي خبر پوي ٿي تہ منجهس تَشبيهون، تَرڪيبون، تَجنِيسون، تَمثيلون، اِستعارا، اصطلاحَ، مُحاورا، ڪِنايا ۽ صَنعتون تمام ٿوري مقدارَ ۾ مُستعمل ملن ٿيون. طَرحي غزلن سَميت سَلاسَتَ جي صَحن تي ڪيترائي نڪور تخيّل جا تجلا پاڻ ڏانهن مُتوجه ڪن ٿا. جيئن سندس ڪُجه سِٽون آهن تہ:

فاصلن جا پر ڪٽي ڇڏجن،
هجر جا هي در لٽي ڇڏجن.
باغ سي ويران ٿي ويندا،
جي چمن مان گل پٽي ڇڏجن.

اِفلاسَ جي آڪين ۾ هميشہ آلاڻ ۽ اُداسيءَ جو آڻ ڪُٽ عالَم رهيو آهي. شيشن جي محل جا شوقَ شَبابَ ۽ شَرابَ کي پنهنجو شانُ مانُ سمجهندا آهن. جن جا جانورَ بہ طَرح طَرح جا طعامَ طلبيندا هُجن. اُنهن کي بُکَ جهڙي بُڇڙي بيماريءَ ۽ بيقراريءَ جي ڪهڙي ڪَلَ؟ غُربتَ جا گهاوَ گولين جي گهاوَن کان گهرا ٿيندا آهن. زيب سائين اُن جي عڪاسي هن ريت ڪئي آهي تہ:

ويو پيار وسري تہ انسان کان اڄ،
ٻُڇي لئہ برو حال آ آدميءَ جو!

نادارَ جي نيڻَن ۾ جيڪا نِمَرتا ۽ نِماڻائي هوندي آهي، اُن درد کي ڪو همدرد ئي سمجهي سگهي ٿو. ڇوتہ ”ٻُڇي جي ٻُولا“ بہ اُن ساهَ کي ئي هوندي آهي جيڪو پگهر وهائي پورهيو ڪري، پَٿَرَ ڪُٽي پَرَ پوءِ بہ پيٽَ پُورتَ نہ ڪري سگهي! بُکايل ٻَچن کي دال مانيءَ جا دِلاسَا ڏئي ڏُتاري سُمهاري ڇڏي! اُف اهو ڪيڏو تہ اذيتناڪ منظر هوندو! زيبُ

ڪَنگي جي شعرن جي انفراديت اِها آهي تہ اُنهن ۾ احساسن، اُمنگن، انقلابن ۽ آدرشن جي سُندر سَنگمَ کي انمول آرٽ سان لَفظن جي مُصوريءَ ۽ موسيقيءَ جو روپُ ڏنو ويو آهي. جَذبن سان جوڙيل دِل جو دَنبورو جڏهن دَرد ڀريو آوازُ ڪيندو آهي تہ اُن سوز ڀريي سازَ تي روحَ بہ رقص ڪرڻ لڳندا آهن ۽ چوندا آهن:

رات سموري ڳوڙهن هاڻا،
سُڏڪن منهنجا هنڌ وهاڻا.
ڪولي ٻانهون ٻاڪارن ٽا،
منهنجي در جا تاڪَ پراڻا.

زيب ڪنگي جي هِن شعري مجموعي ۾ حقيقت شناسي بہ آهي تہ سماجَ جي عَڪاسي بہ آهي. زماني جي تَلخ تَجربن سان گڏوگڏ روشن خيالي ۽ خوشحاليءَ جي تصويرڪشي انوکي اندازَ ۾ ڪئي وئي آهي. عِشقَ جي اُساتَ جي اُپٽار بہ وٽندڙ ڪئي اٿس. پاڻ ڪِٿي پيارَ کي پيڙائن جو پيچرو چوي تہ ڪٿي وري فراقي ڦَٽن تي پيارُ کي پَها سمجهي ٿو.

ڪاوَڙِ جو جڻ رستو آهي.
پيار ڪٿي ڏَسِ سستو آهي؟

واقعي اهو بہ هڪ ڪَڙو سچُ آهي تہ ڪن لاءِ پيارُ پاپ جهڙو ۽ ڪن لاءِ وري پيارُ پاڪيزگيءَ جي پاسداري آهي. شاعِرَ ۽ اديبَ کي گهرجي تہ پنهنجي دور ۾ شاعريءَ وسيلي ڪا اُٿل پُٿل پيدا ڪري، ڪو تحرڪ آڻي، مُتحرڪ ڪردار ئي مشعلِ راهہ بڻبا آهن. دقيانوسي دور جي ڳنڌل پيٽل خيالن کي دفنائي، نئين سِج نوان خيال اپنائڻ گهرجن، وقتَ جي وَهڪري سان گڏ پنهنجي رَفتارَ ۽ گُفتارَ کي بہ تيز ڪرڻ سان تخليقيت

کي دَوام ملي ٿو. رڳو روايتَ جي راهَ تي ريڙهيون پائڻ ۾ عَروضَ جي آنگاسَ تي آٽکي بيهڻ وارن لاءِ گهڻو وقت اڳي شيخ اياز لکيو هو تہ:

هُو ڪري ٿو ڏينهن رات، فاعلاتن فاعلات!

منهنجي مُطالعي ۾ مُشاهدي مُطابق زيبُ ڪَنگو روايتَ جي رَفاقَتَ ۾ رياضَتَ ڪي پَڪڙي جِدّتَ جي جوڙين ڪي ماڻي رهيو آهي. اُن جو ثبوت سندس هي سِٽون آهن:

سونهن پنهنجي ڪجهہ تہ ڏي خيرات ۾،
مان اڪيون آيس ڪٽي ڪستا ڪري!
مُرڪ ۾ خنجر هئا معلوم هو،
تو مڪا مون لاءِ گلدستا ڪري!

شاعريءَ جي دُنيا ۾ ”زيب ڪنگو“ ڪو نئون نالو ناهي، پاڻ ڳچ عرصي کان لکندو ٿو اچي سندس شاعريءَ جو هي ٽيون ڪِتابُ آهي. هن ڪتاب ڪي غزلن جو گُلدستو چئي سگهجي ٿو. سندس پسنديده صنف بہ غزل آهي. هونئن تہ پاڻ ڪيترين ئي صنفن تي طبع آزمائي ڪري چُڪو آهي. ٻي وڏي ڳاله اها آهي پاڻ في البديه شاعر آهي. فيس بوڪ جي دنيا ۾ طرحي مُشاعرن ۾ ڀرپور حصو وٺندو رهي ٿو. فَنُ ۾ فِڪرُ ائين سمجهو هڪ سِڪي جا ٻہ پاسا آهن يا هڪ گاڏيءَ جا ٻہ ڦيٿا آهن. جيڪڏهن ڦيٿا صحيح نموني ڦِرڻ جهڙا نہ هوندا تہ پوءِ ڪنهن بہ وقت گاڏيءَ جي ڪِرڻ جو آنديشو رهندو آهي. ائين ئي شاعريءَ ۾ فَنُ ۾ فِڪرَ جو امتزاجُ دُرست نہ هوندو تہ پوءِ اُها شاعري صرف وقت جو زيانُ ئي سمجهبي. ڀلي منجهس تُڪبندي ۾ عروضي پابندي بہ هجي پر خيال جي خوبصورتيءَ کانسواءِ بلڪل ناڪاره ۽ نابود آهي. سائين زيب ڪَنگو جي شاعريءَ ۾ فَنَ بہ آهي تہ فِڪرُ بہ! مزيد مُنحَصر آهي پڙهندڙن ۽ پارکُن تي اُهي ڪهڙي راءِ قائم

ڪن ٿا!؟ آخر ۾ آئون اِهائي اميد رکان ٿو تہ سندس هي شعري مجموعو ”ديد جو درشن“ سنڌي ادب ۾ ڪافي جاءِ والاريندو ۽ ڀرپور مڃتا ماڻيندو.

معشوق محسن ابڙو

اربع، 26 جولاءِ 2023ع

غزل جو خوبصورت تخليق ڪار

غزل جهڙي حساس ۽ نفيس صنف تي ڪامياب طبع آزمائي جي حوالي سان سنڌ جي بيحد سريلي ۽ سيبتي شاعر زيب ڪنگو جو نالو بهترين تخليقڪارن ۾ شامل ڪري سگهجي ٿو. زيب سائين جا غزل فني ۽ فڪري لوازمات سان ڀرپور غزل آهن، هن پنهنجي غزل ۾ هر نوعيت جي موضوع کي جڳهه ڏيڻ جي ڪوشش ڪئي آهي جنهن ۾ هن گهڻي حد تائين سوڀ پڻ ماڻي ورتي آهي. غزل جي صنف ٿورڙن ڪلاڪارن کي پنهنجو ڪري پختگيءَ جي درجي تائين پهچائيندي رهي آهي، زيب بہ انهن ڪوِتاڪارن مان هڪ آهي جن کي غزل جي صنف مڪمل طرح سان پنهنجو ڪري چڪي آهي. اهو ئي سبب آهي جو زيب غزل جي حوالي سان پنهنجي مخصوص سڃاڻپ ٺاهي چڪو آهي. زيب جي غزل کي غور سان پڙهبو ته٥ ان ۾ وڻندڙ داخلي ۽ خارجي متن جي ڪوٽ ڪٽي بہ نظر نہ ايندي، زيب پنهنجي هر منظوم سٽاءُ ۾ تبديليءَ جا ڀرپور تخليقي اهڃاڻ ڪٽي اڳتي وڌندي نظر اچي ٿو، زيب روايتي تخليقي ماحول ۽ آروايتي تخليقي فضا کي پاڻ ۾ ضم ڪري هڪ نئين تخليقي موسم برپا ڪندڙ شاعر آهي، زيب ذهني آزاديءَ ۾ يقين رکندڙ ذات ڏٺي آهي، زيب جا گهڻا تڻا غزل معنائن جي وسعت جا پوئلڳ، تشبيهن ۽ استعارن جا پيروڪار، خوبصورت قافين ۽ سهڻن رديفن جا رهاڪو، ڀرپور معنيٰ ۽ مقصد جا متلاشي رهيا آهن. زيب جا ڏارئي اثرات جي قبوليت ڪان آجا غزل نج پنهنجا پنهنجا ۽ الڳ ٿلڳ اسلوب وارا غزل آهن، زيب جي غزل جو اندروني ماحول توڙي ٻاهرين رنگت فطرت سان هم آهنگ ۽ اجائي

پرمار کان لاتعلقي واري دائري ۾ اچي وڃي ٿو. زيب جِي غزل سان مشروط تخليقي وابستگي ئي زيب کي غزل جي بهترين شاعر ڏانهن وٺي ويندڙ وابستگي آهي، زيب جي غزل سان ان حد تائين ويجهڙائپ کي زيب جو غزل سان عشق ئي چئي سگهجي ٿو، دعا آهي ته۵ شال زيب جو سنڌي شاعريءَ جي هر صنف سان اهو قرب تاحيات قائم رهي.

مفتون ڪورائي

ميرپور ماٿيلو

4آگسٽ 2023

انبلتي رنگن جهڙو شاعر ـ زيب ڪنگو

شمشير الحيدريءَ پنهنجي ڪتاب آزاد نظم جي اوسر ۾ لکيو آهي تہ: ”لفظ شين جون علامتون آهن، اصل شيءِ نہ آهن. شين کي اکين ذريعي ڏسي تہ سگهجي ٿو پر جذبا، خيال، جن جي مادي شڪل ناهي، انهن کي نہ ڏسي سگهجي ٿو نہ ئي ڏيکاري سگهجي ٿو. هڪ شاعر ئي آهي جيڪو لفظن ذريعي انهن کي احساس جا خاڪا جوڙي، ڏيکارڻ جي ڪوشش ڪندو آهي.“

اهڙن شاعرن مان هڪ شاعر زيب ڪنگو بہ آهي جيڪو پنهنجي شاعريءَ ۾ لفظن جي سونهن، ترتيب ۽ توازن آڻي دنيا ڏيکارڻ جي ڪوشش ۾ رڌل آهي. سندس شاعريءَ ۾ ڪيترين ئي جڳهين تي اکين سان عڪس ڏسڻ کان علاوه حواسن کي بہ استعمال ڪيو آهي. سندس شاعريءَ ۾ جتي رومانس جهلڪي ٿو، اتي عام ماڻهوءَ جو درد ۽ حب الوطني بہ شامل آهي. هن پنهنجي شاعريءَ ۾ سڀ رنگ ميڙي انبلٽ جو روپ ڏنو آهي. هن وٽ سوچڻ، محسوس ڪرڻ ۽ اظهار ڪرڻ جو ڏانءُ پرهہ جي پنچين جيان ولر ڪري ايندو آهي ۽ سندس شاعريءَ ۾ سورج جيان نروار ٿي بيهندو آهي. زيب ڪنگو جي شاعريءَ ۾ ٻوليءَ جو استعمال ڪنهن سوناري جي ڳهن تي ڇلائيءَ جيان مهارت سان ٿيل آهي ۽ انهيءَ سندس شاعريءَ کي امرتا ڏني آهي. هن وٽ لفظن جو ڪو اهڙو خزانو موجود آهي جنهن ڪيس هماليہ جبل وانگر هڪ الڳ ٿلڳ شناخت ڏني آهي. جيئن سندس هڪ غزل جا ڪجھ بند آهن:

روپ ڏس ڪيڏا مٽي ٿي زندگي،
زندگيءَ کي ئي ڪٽي ٿي زندگي.

ڳالهہ دل جي مختصر آهي ڪبي،
ڪا خبر هيءَ ڪٿ ڪُٺي ٿي زندگي.

همسفر سان شل رهي هلندو سفر.
روز سوچي گڏ هلي ٿي زندگي.

زيب ڪنگوءَ جي زندگي مختلف رنگن سان سنواريل آهي جنهن جي من ۾ محبت جا مٺ موجود آهن. زيب جي شاعريءَ ۾ وصل جون واٽون، وڇوڙي جا ورلاپ، ميلا ۽ ميلاپ ۽ پيا بہ انيڪ پاسا نظر اچن ٿا. سندس هيٺيان شعر ان جو چٽو عڪس آهن:

وڇوڙو پيو ٿو اسان ڪي جياري،
چون ٿا زهر ڪي زهر ئي ٿو ماري.

شفا مون ڪي ڏيندو هي ديدار تنهنجو،
مريضن ڪي پنهنجو وچو مک ڏيکاري.

زيب ڪنگو محبوب جي مک جي ديدار ڪي پنهنجي درد دل جي دوا سمجهي ٿو. سندس شاعراڻي اک اهڙا منظر پسي ٿي جيڪي منظر عام اک ڏسي نہ ٿي سگهي. اسان جي بہ اها دعا آهي تہ شال! سندس هي شعري مجموعو ادبي ميدان ۾ ڪارائتو ثابت ٿيندو.

امداد سهتو

اسلام آباد

سونهن ۾ سرهاڻ جا گل وکيريندڙ شاعر

زيب ڪنگو جي شاعري جون پاڙون،
وڏي عرصي ڪان زرخير زمين ۾ ڪتل آهين.

سندس شاعريءَ جي وڻ ۾ شروعاتي دور ڪان نڪور ٽاريون، سونهن ۾ سرهاڻ جا خوبصورت گل پڻ ٽڙندا رهيا آهن جنهن جي خوشبوءِ پڙهندڙن ڪي پاڻ ڏانهن مائل ڪري موهي وجهي ٿي، پر پنهنجي گهڻي مصروفيت هئڻ ڪري ادبي ميدان ۾ شايد شاعريءَ کي ان پروان تي پهچائي نہ سگهيو هئو جنهن تي هجڻ گهرجيس هان پر تنهن هوندي بہ هن جي شاعريءَ کي ڪيترائي فنڪار دوست سهڻي آواز سان ڳائي سجائي عوام تائين ڪلام پهچائيندا رهيا آهن. انهن مان ڪافي ڪلام اڄ ڪان ٽيهہ پنجٽيهہ سال اول پنهنجي مڃتا ماڻي چڪا آهن.

پراڃان بہ وقت بوقت محبوب جي نازن نخرن، رنج رسامن، پيار پريت، ڏرتيءَ سان نينهن، مسئلن جي مينهن توڙي زندگيءَ سان لاڳاپيل معاملن جي نشاندهي، دردن ۾ پيڙائن جو نچوڙ، سچ جي ساراهہ ۾ ڪوڙ کي ڌوڙ پنهنجي ذات ۾ ڏانوَ سان ليڪ وجهندو آيو آهي. مون ڏٺو آهي تہ جڏهن کان هو نوڪري جي خفن کان آجو ٿي خيالن جي خلائن مان بهترين اسپيڊ سان موتين جهڙا لفظ چونڊي ڪاغذ جي سيني تي شاعريءَ جون ستون سموئي پنهنجي جذبن جو اظهار ڪري ٿو تہ ائين لڳي ٿو ڄڻ شاعريءَ جي جواني اڃان هاڻي آئي اٿس.

مون کي بيحد خوشي ٿي رهي آهي تہ منهنجي رهنمائي هيٺ زيب

ڪنگو جي شاعريءَ جو هي ٽيون ڪتاب ٿوري عرصي ۾ مڪمل ٿي اسان جي هٿن جو معراج ماڻي رهيو آهي،

آئون سمجهان ٿو تہ هي مجموعو اڳين ڪتابن کان مختلف، فني ۽ فڪري حوالي سان هڪ مظبوط مجموعو آهي، جيڪو هڪ دستاويز جي حيثيت رکي ٿو.

شهمير سومرو

لاڙڪاڻو

2023/8/17

پنهنجي پاران

دل جي ڪيفيت ۽ شاعري

انساني ذهن جي تهخاني ۾ رب سائين ڪيئي خزانا پوري ڇڏيا آهن اهو انسان تي منحصر آهي تہ ان کي ڪيئن استعمال ڪري، انسان جو سوچون ئي انسان جي شخصيت جي تعمير ڪن ٿيون، زندگي گذرندي ٿي وجي پر حالات هڪ جهڙا نہ ٿا رهن، حالات بہ انسان جي سوچڻ جو رخ متائي ڇڏن ٿا، اها ئي سوچ منهنجي ذهن جي حالات جي پئداور آهي، مون زندگيءَ ۾ ڪڏهن بہ ڪو نہ سوچيو هيو تہ مان شعر لکان پر لاشعوري طور ويٺي ويٺي ڪجھ نہ ڪجھ لکي وٺندو هوس، جيڪا نہ تہ ڪا شاعري هئي نہ وري ڪا ڪهاڻي، زندگي پنهنجي رستي تي روان دوان رهي ، جڏهن ڪوئي ڏک ملندو هو سوچن ۾ طوفان اچي ويندو هو، پو اهي جذبات پني تي اتاري ڇڏيندو هوس، جيڪي ڪجھ لکيو دوستن سان شيئر ڪيو جن منهنجي حوصلا افزائي ڪئي اهڙي طرح مون پهريون پيرو ٻاراڻي وهي ۾ ڪهاڻي لکي جيڪا گل ڦل رسالي ۾ ڇپي، ڪهاڻي جي ڇپجڻ جي بي انتها خوشي ٿي جنهن منهنجي سوچ کي شوق ۾ بدلائي ڇڏيو، زندگي گذرندي رهي دل جو ڳالهيون قلم جي مدد سان پني تي ڪرنديون رهيون، اهڙي طرح مان شاعري جو ڪتاب "احساس جون ڪتڪتايون،" اوهان دوستن جي آڏو پيش ڪيو اوهان جي طرفان ڀرپور مان مليون، جيئن تہ زندگي جي گاڏو پيي هلائڻو هوندو آهي، وقت جي تنگي شاعري جي شوق ۾ وڏي رڪاوٽ هئي جنهن ڪري ادبي سرگرمين کي وقت ڪون ڏئي سگهيس، پر خواهشون پنهنجي جڳھ تي دل جي اندر اپرنديون رهيون،ان دوران هڪ ٻيو شاعري جو مجموعو "خواب رقص ۾"

اوهان دوستن تائين پهچايو، نوڪري پڄاڻي ڪئي تہ پيون ذميواريون مٿان اچي ڪريون، منهنجي جيون ساٿي جي جدائيءِ منهنجو جيءُ جهوري وڌو، درد ۽ اڪيلائي منهنجو مقدر بڻجي ويا، دل جي ڪيفيتن ۾ تبديلي اچي وئي، دل جي بي چيني وڌي وئي جنهن ۾ سوچن جنم ورتو، هي ڪتاب انهن سوچن جو تسلسل آهي، جيڪي منهنجي سوچن جي ڪيفيت جي عڪاسي آهي مون کي اميد آهي تہ منهنجي غمن جو ازالو ٿيندو.

زيب ڪنگو
اسلام آباد.
18.08.2023

روز تنهنجي ديد جو درشن ڪيان،
روز پنهنجي قلب کي روشن ڪيان.

هٿ چمي تنهنجي ڪجي بيعت اچي،
جو نہ من منڪر وري مومن ڪيان.

وس هلي منهنجو اگر ڪوئي هتي،
مان سڄي هن ديس کي گلشن ڪيان.

پيار جو اجرو جتي چهرو هجي،
يار اهڙو عشق جو درپن ڪيان.

هيءَ محبت منهنجي ڪل ميراث آ،
لوڪ سارو ڇو پلا دشمن ڪيان.

ٻول پيارو ۽ هجي سهڻو سخن،
پاڻ کي هن راهہ ۾ هر فن ڪيان.

تون گهري ڏس جان مون کان او پرين،
گهور تو تان يار هي تن من ڪيان.

ٿو غمن جا بار ورهائي ڪٽي،
دل ڏکي جو زيب کي محسن ڪيان.

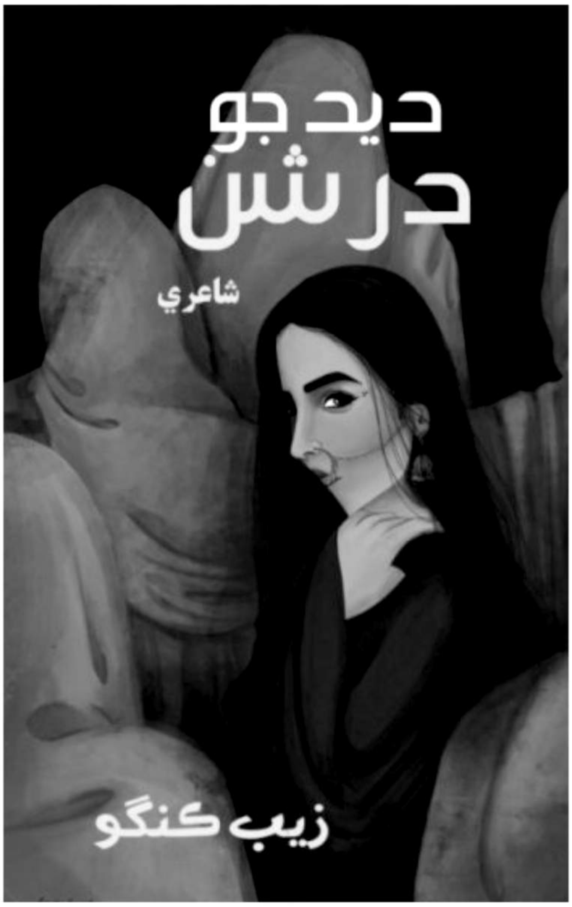

شاعري/غزل

عاشقي هڪ جاءِ تي بيهي نہ ٿي،
دل چري هڪ جاءِ تي بيهي نہ ٿي.

هن ڪناري هُن ڪناري تي ڦري،
چو سڳي هڪ جاءِ تي بيهي نہ ٿي.

در درين مان ٿي اچي پائي ليئا،
روشني هڪ جاءِ تي بيهي نہ ٿي.

ڇير ڪنھنجي لئہ ٻڌي نچندي وتي،
نرتڪي هڪ جاءِ تي بيهي نہ ٿي.

هر متي هر هيٺ ڇا لئہ ٿي ڪري،
چادري هڪ جاءِ تي بيهي نہ ٿي.

ٻار وانگي ٿي پئي ڪونا ٽپي،
ڇوڪري هڪ جاءِ تي بيهي نہ ٿي.

همسفر ٿي زيب سان گڏ ٿي رلي،
زندگي هڪ جاءِ تي بيهي نہ ٿي.

•

جو مزو انتظار ۾ آهي،
عشق ايڏو اڌار ۾ آهي.

ريس ان سان ڀلا ڪجي ڪهڙي،
جو بہ تنهنجي نهار ۾ آهي.

جو رهي ٿو پرينءَ جي پاڙي،
سو وڏي ڪنهن بهار ۾ آهي.

هڪڙو مدهوش مان ڪٿي آهيان،
مئڪدو ئي خمار ۾ آهي.

جنهن ڏنو بي نقاب هو توکي،
ڪنهن چيو هو قرار ۾ آهي.

ڪين جهٽ بند ڪر پرين ڪڙڪي،
ڪو تہ ڏس انتظار ۾ آهي.

سونهن چمڪا ڪري جتي يارو،
زيب انهي قطار ۾ آهي.

•

ايترو انتظار ڪنهن جي لئہ،
اڄ ميو هي پيار ڪنهن جي لئہ.

ياد ڪنهن کي ڪري رنو آهين،
اک اٿئي اشڪبار ڪنهنجي لئہ.

هرگهڙي در مجهان نهارين ٿو،
دل ڪئي بيقرار ڪنهن جي لئہ.

پيار درياھ مان وچي گذري،
عشق آهي اپار ڪنهنجي لئہ.

موت جو وقت يار آ مقرر،
ساھ تي اعتبار ڪنهن جي لئہ.

ڪو تہ احساس دل ڏڪائي ٿو،
ڪو جيئي بار بار ڪنهنجي لئہ.

هو رهيو ڪين ساڳيو هاڻي،
ٿو ڪٽين زيب آرُ ڪنهنجي لئہ.

•

فاصلن جا پر ڪٽي ڇڏجن،
هجر جا هي در لٽي ڇڏجن.

باغ سي ويران ٿي ويندا،
جي چمن مان گل پٽي ڇڏجن.

لڙڪ ڳل تان ٽا ڪرن منهنجا،
تن مٿان ڪي تر ڇٽي ڇڏجن.

دوستي پنهنجي اگر ناهي،؟
چو پيلا رستا مٽي ڇڏجن.

ڏيهه مان لوڏي ڪيدان سارا،
غير جون واڳون وٽي ڇڏجن.

قرب ڏيئي لوڪ سان ملجي،
نفرتون ڪاٽي سٽي ڇڏجن.

سپ سچا ها زيب ڏاهن جا،
قول سي جيڪر رٽي ڇڏجن.

•

ڪير صحرا ۾ سڏيندو ٿو وڃي،

پير واريءَ تي چڙهندو ٿو وڃي.

سڏ پڙاڏي جي پٺيان ڊوڙان پيو،
پر اچان هو ڏور ٿيندو ٿو وڃي.

رات هيڪر دشت ۾ گهاري اچان،
هو پکا رڻ ۾ اڏيندو ٿو وڃي.

هي تہ ظاهر صاف رستا روڪ آ،
بي وجهہ رخ جو مٽيندو ٿو وڃي.

زندگي جي ليک ڪائي سُوسِ ٿي،
روز جنهن کي غم ڪٽيندو ٿو وڃي.

آ غصو ڪهڙو پيلا آڪاس کي،
لال چو آفاق ٿيندو ٿو وڃي.

جيتري ڪوشش وسارڻ جي ڪئي،
زيب ويتر ياد ايندو ٿو وڃي.

●

مون تہ چڏيو آ ويڙهي جهيڙو،
هن کي چئجو ميڙي جهيڙو.

قرب ۾ کاوڙ ٿيندي ناهي،
چو ٿو هر هر جهيڙي جهيڙو.

سنڌ امن جي ڌرتيءَ تي کو،
کير نہ هاٽي کيڙي جهيڙو.

ورهہ لنگهي ويا سبندي سبندي،
هو ٿو روز اڌيڙي جهيڙو.

روز اچي ٿو الريو الريو،
روز چڏيان مان ٿيڙي جهيڙو.

منهجي آڏو کيڏو منڙو،
زيب اندر پر ريڙهي جهيڙو.

صاف کري دل زيب چڏي پر،
هو تہ اجان پيو ريڙهي جهيڙو.

•

پنهنجي گهر جو نشان ڳوليان ٿو،
هڪ نئون آسمان ڳوليان ٿو.

روح بي چين ڪي ڪيان ڪاڏي،
زندگيءَ لئہ مڪان ڳوليان ٿو.

ڪين ڏرتي بچي رهڻ لائق،
ڪو پيو ئي جهان ڳوليان ٿو.

درد پنهنجا ڪٿي ڪجن وڪرو،
دل لڳيءَ جو دڪان ڳوليان ٿو.

پاڻ ڪي پاڻ سان گلا آهي،
مان بہ ڪهڙو گُمان ڳوليان ٿو.

شال توکي پرين وٽان جنهن سان،
من ۾ اهڙو گيان ڳوليان ٿو.

بار منهنجا تہ ڪو ڪٽي جيڪر،
زيب ڪو بي زبان ڳوليان ٿو.

•

روپ ڏس ڪيڏا مَٽي ٿي زندگي،
زندگيءَ کي ئي ڪٽي ٿي زندگي.

هو سبب ڪهڙي اچي پويان پيو،
موت کي چا لئہ ڪکي ٿي زندگي.

حال پنهنجو ڪوھ جي ڏيڏر جيان،
دائري هڪ ۾ گهمي ٿي زندگي.

رات ڪاري سان سمهي گڏ ٿي پوي،
صبح سورج کي چُمي ٿي زندگي.

ڳاله دل جي مختصر آهي ڪبي،
ڪا خبر هيءَ ڪٿ ڪُٽي ٿي زندگي.

همسفر سان شل رهي هلندو سفر،
روز سوچي گڏ هلي ٿي زندگي.

زيب ڪنهن کي هي دلاسا چو ڏجن،
هي بہ تنهنجي لئہ ڏکي ٿي زندگي.

•

سر لڳي پنهنجو سچي سنڌ يار سان،
دوستي ڪهڙي ڪجي ڪنهن ڪارسان.

ڪل پوي تو کي غريبي جي پرين،
چار گهڙيون گهار ڪنهن نادار سان.

هن متيءَ سان پيار جو پرڙو ڪجي،
چو نہ ڪارو ٿي مران گڏ يار سان.

ککر ڪارا سپ وچن غم جا ڇٽي،
زندگي گذري وڃي شل پيار سان.

گيت منهنجا سادڙا تو وٽ پڳا،
ماڻ تن کي تو ڏنو ويچار سان.

درد کي دل مان ڏڪاري ٿا وٺون،
چين ايندو پيار جي اظهار سان.

جو ڦتائي زيب ٿو دل جو سڪون،
ڪيئن رهون اهڙي پلا سنسار سان.

•

آھ زاري ڪجي،
رات ساري ڪجي.

ڳالھ دل جي ھجي،
راز داري ڪجي.

جي ڪجي شاعري،
ڪجھ نياري ڪجي.

بي وفا سان ڪڏھن،
ڪين ياري ڪجي.

موت جو ڇو ڊپ ڀلا،
خوف طاري ڪجي.

دل پڻائي سچل،
اک بخاري ڪجي.

ديس ۾ پيار جي،
آب ياري ڪجي.

دشمنن جي اڳيان،
بردُ باري ڪجي.

زيب ڪنھنجي پٽيان،
ڇو خواري ڪجي.

وئي دل کي ٺاري هئي رات اهڙي،
ملي جو پرين کان ئي خيرات اهڙي.

چميءَ جو چئي چو لنوائي وئي آن،
کلي تو ڏني ڪونہ سوغات اهڙي.

ملن ڪانتا پاڻ ۾ واچ جا جيئن،
ٿئي شل پرين سان ملاقات اهڙي.

سچڻ ڪو بہ ناهي زماني ۾ پنهنجو،
نہ غيرن اڳيان ڪا ڪجو بات اهڙي.

اهي حمد تنهنجا لکان مان سدائين،
خدا ڪر ڪا مونکي عطا ڏات اهڙي.

ڀري مون کي ڀاڪر اچي جو رني آ،
ڏني زيب مون کين برسات اهڙي.

•

زندگي رات برسات لوڙهي وئي،
جيءَ جذبات برسات لوڙهي وئي.

پيڻ حافظ هئي جا تہ قرآن جي،
سي تہ آيات برسات لوڙهي وئي.

ڳوٺ گهر گهاٽ مائٽ ويا سڀ ٻڏي،
سوٽ ماسات برسات لوڙهي وئي.

خواب خوشيون ۽ آسودگي آ ڪٿي،
سيئي حالات برسات لوڙهي وئي.

وقت بچڙو ڪيو اڄ حڪمران ڪي،
جنهنجي اوقات برسات لوڙهي وئي.

ٻار توٽين وڏو ڏور يا ڪو ڏڳو،
باغ سوغات برسات لوڙهي وئي.

ڪو تفاوت نہ انسان حيوان ۾،
زيب هر ذات برسات لوڙهي وئي.

●

درد تي احساس مان نڪرن پيا،
لڙڪ منهنجي جهول ۾ سڏڪن پيا.

ڪو نہ ٿو هاڻي قلم اڳتي وڌي،
لفظ ڪاغذ تي ڪري تڙپن پيا.

پينگهہ اڄ چا هن ٻڌي آ پپر ۾،
سپ گهٽيءَ جا ڇوڪرا ٻهڪن پيا.

ڇهڪ جيڪي چاهہ مان تو ها وڌا،
سي ٻلن تي ڏس پرين چمڪن پيا.

سونهن جا چرچا ٿيا هر چوڪ تي،
جيئن ئي فوٽو سندس ڇپجن پيا.

زيب تنهنجو نانءُ جيئن هو مون ڪنيو،
چپ اڃان تائين ڏسو ٿڙڪن پيا.

•

ڏني سون گلابي اکين ۾ اداسي،
تڏهن هيءَ وٺي آ ڏکن ۾ اداسي.

پرستش وفا جي ڪئي مون هميشه،
وئي پر وڪوڙي رڳن ۾ اداسي.

رکي پير آيس وفا جي ڪنڌن تي،
ملي صرف مون کي دڳن ۾ اداسي.

پتو هي هوا جي پيو رخ منجهان آ،
وڌي چو الائي وٽن ۾ اداسي.

وڏا وقت الزام مون تي لڳايا،
ملي هٿ انهن کي هٿن ۾ اداسي.

چوڻ "زيب" چاهين چئي ڏي کلي تون،
ڏسان ٿو اوهان جي چپن ۾ اداسي.

•

اک لکايو درد جي احساس کي،
مون تڏهن آهي ڏنو آڪاس کي.

فاصلا بس فاصلا ئي ٿا رهن،
مان لتاڙي ٿو اچان بنواس کي.

سنڌ تنهنجا سورما ڪاڏي ويا،
جنهن سنواريو خوب هو اتهاس کي.

ڪيس ڪيڏا تو ڪيان هن ديس سان،
نيٺ وجهبو ير رسو راڪاس کي.

شام گڏ هو جو سهيلن سان هئي،
مون پري کان هو سڃاتو واس کي.

قول ڪاغذ تي ڏنا تو ها لکي،
مون رکيو سانڍي اڄ قرطاس کي.

ڪجھ اميدون زيب دل ۾ ئي هجن،
شل خدا قائم رکي وشواس کي.

•

مون ڏٺو هو نگار خاني ۾،
هڪ ئي ڪردار هو فساني ۾.

تو پياريو پئي نگاهن سان،
هيءَ تہ شهرت ملي زماني ۾.

پيار ۾ تي خطا وئي اهڙي،
شهر جي ٿو رهان نشاني ۾.

زندگيءَ جي اها هئي دولت،
بس رڳو چاهہ هو خزاني ۾.

مون تہ دل آ گلاس ۾ اوتي،
اڪ تہ ڪنهن جي هئي پئماني ۾.

زيب دل جو جهان آ خالي،
ڪو رهي هن تہ آشياني ۾.

•

امير سنڌ جا غريب مارون،
ڏيون تہ ڪنهن کي ڏيون ميارون.

لڙهي لڙهي جي پڳا ڪراچي،
اتي بہ غيرن ڪيون الارون.

وڃون تہ آخر وڃون بہ ڪاڏي،
ويون سپيئي ٽٽي مهارون.

هٿن سان سنڌڙي ڪئي حوالي،
سڏيون هنيون تن پئي ترارون.

ٿيو اسان جو تہ حال اهڙو،
پنن نياڻيون ڪري قطارون.

نہ آسرو زيب لاهہ رب مان،
پڙي ٿو سڀ جون اهو پڪارون.

•

ڳوڙها سڪي ويا هن سڏڪا پڏي ويا هن،
هرڳوٺ شهر جا سڀ رستا پڏي ويا هن.

پرزا ڪري ويو آ دل جي ڪپاٽ کي هو،
هڪ هڪ ڪري سمورا تختا پڏي ويا هن.

ثابت رهي نہ ڪا ڇت ديوار تي پُتي آ،
چادر بچي نہ سر تي پردا پڏي ويا هن.

ماني ڳڀيو نہ گهر ۾ پاڻي ڪنو پيئون ٿا،
ڪو آسرو نہ ڪنهن ۾ رشتا پڏي ويا هن.

ڪي درد تي وهن ٿا ڪي لڙڪ تي لڙن ٿا،
منهنجي اکين جا سارا سپنا پڏي ويا هن.

امداد ڪين ڪنهن لئہ ڪائي مدد بہ ناهي،
شايد تہ زيب سنڌ جا پئسا پڏي ويا هن.

•

نہ شهر ۾ ڪو نظر اچي ٿو،
تباهہ گهر گهر پتو ڏَسي ٿو.

نڪا بہ خالص ملي تہ شيءِ ٿي،
زهر بہ هتڙي ڇڊو ملي ٿو.

ڏسي خدا جو قهر اڪين سان،
نہ پو بہ تاجر ڏسو ڊڄي ٿو.

ڀڏي ويو سڀ اناج سارو،
غريب جو هت بچو مري ٿو.

خواهشون خواب حسرتون هي،
لڙهي ويون سڀ خدا ڏِسي ٿو.

عذاب ٻڌجي ويو هي حاڪم ،
عوام جي حال تي کلي ٿو.

سکي رهي شل سداءِ سنڌڙي،
هي زيب هردم دعا ڪري ٿو.

•

ڪٿي نہ مون کي وفا ملي آ،
قدم قدم تي سزا ملي آ.

ڪتاب کولي پڙهي ڏٺا سون،
نہ زندگي ۾ ڪلا ملي آ.

نہ روڳ ۾ ڪو ٿيو افاقو،
نہ ديد جي ڪا دوا ملي آ.

نگاهہ هن جو ڇڏي هٽائي،
جتان ڪٿان ڇڙ جلا ملي آ.

خدا ڏني جا بہ زندگي آ،
اها بہ سا بي بقا ملي آ.

سدا نياپو، خدا ڏسي ٿو،
تڏهن تہ ڪائي دعا ملي آ.

پري اڪين ڪان تہ زيبَ آهي،
خواب ۾ سا سدا ملي آ.

•

جلا ❋.نيڪالي

چو وئين زندگي هي اڌوري ڪري،
ڪين ڇڏجي پرين دل پشوري ڪري.

ياد جون مان پري پيڙيون ٿو وجان،
پار ويندس ته منجهه سموري ڪري.

رات ٿوڙي اکين جي تجوڙي منجهان
خواب منهنجا ويو ڪو ته چوري ڪري.

لوڪ آڏو ته دلبر سڄاتو نه هو،
چو ويو آ وري ڳالهه ڳوري ڪري.

ڪو نه ثابت رهيو ڪو جسم جو حصو،
دل ته ساڄن وئين تون ڪچوري ڪري.

عشق تنهنجو مجاور اچي مان ٿيان،
زيب ٿيندي خوشي ات مزوري ڪري.

•

هيءَ حسينن مٺان جو عنايت ڏنم،
چنبڙ سان بادلن جي شڪايت ڏنم.

هي اڪيلو نہ هو زندگيءَ جو قصو،
روز رنڊي هتي مون تہ چاهت ڏنم.

ڇو اکين سان اکيون هو ملائي نہ ٿو،
خوبصورت پرينءَ جي شرارت ڏنم.

چيچ چپ ۾ ڏئي مسڪرائي ڏسڻ،
زندگي ۾ نئين ڪي روايت ڏنم.

ڪو بچيو ڪين هن وٽ بهانو تڏهن،
پو نڳي ڪوڙ واري سياست ڏنم.

هو پٽين سان ڏسو گفتگو ٿو ڪري،
هيءَ تہ انسانيت سان بغاوت ڏنم.

هيءَ اڃان ابتدا زيب آ عشق جي،
عاشقيءَ ۾ وڏي مان رياضت ڏنم.

•

SOORIH SINDHI ADAB

سرمدي ساحل وٽان گزري وڃان،
عشق جي دلدل وٽان گزري وڃان.

روز جيڪر هو اچي مون وٽ رهي،
روز مان پائل وٽان گزري وڃان.

جي تري آيا خوشي جا اک منجهان،
لڙڪ ٿي ڪاجل وٽان گزري وڃان.

هو تہ ماري روز ٿو مون کي چڙي،
پو بہ ٿو قاتل وٽان گزري وڃان.

پيار کي جيڪر شناسائي ملي،
مان بدن مخمل وٽان گزري وڃان.

مان وڃان ٿو شاعري ۾ واسجي،
ٿو جڏهن چيزل وٽان گزري وڃان.

زيب اڇجن درد ڪجهہ هلڪا ڪري،
ماڳ ڪنهن مقتل وٽان گزري وڃان.

•

ها پرينءَ جي نهار ۾ هوندس،
پو وڏي ڪنهن قرار ۾ هوندس.

زلف جو ڇانورو ٿئي جيڪر،
ڏرتتي جو بهار ۾ هوندس.

عشق جو ئي وزير ڪر مون کي،
هيئن سدا اقتدار ۾ هوندس.

هو رڳو هي چوين اچان ٿو مان،
مان عمر انتظار ۾ هوندس.

ڳول مون کي نہ تون اڳيئن صف ۾،
تنهنجي پوئين قطار ۾ هوندس.

هيءَ خبر ناهي پر لڳو مون کي،
زيب ڇڙ مان حصار ۾ هوندس.

•

تنهنجي جيئن ئي نگاهہ ۾ آيس،
ڇڻ تہ دلبر پناهہ ۾ آيس.

زندگيءَ ۾ ملي نہ ڪا منزل،
ڪنهن سڌي ڇڻ تہ راهہ ۾ آيس.

پيار جي اڳڪتي ڪئي ناهي،
عشق جي پاڻ باهہ ۾ آيس.

ڳالهہ حق جي سدا ڪبي يارو،
ان ڪري ڪين تاهہ ۾ آيس.

ياد ڪيڏا عذاب ٿي آڻي،
هر گهڙي ڇو گناهہ ۾ آيس

زيب ڪي تو ڏنو محبت سان،
مان ڪڏهن ڪو نہ جاهہ ۾ آيس.

•

هر خوشي حادثن ۾ گذاري ڇڏي،
زندگي فاصلن ۾ گذاري ڇڏي.

چنڊ رولاڪ پويان رهي دربدر،
دلبري بادلن ۾ گذاري ڇڏي.

زندگي موت جي ئي سدا خوف کان،
رات هر ولولن ۾ گذاري ڇڏي.

يارڪان تي جدا پوڳيان تو پيو،
هرگھڙي فيصلن ۾ گذاري ڇڏي.

ڪين محفل کي قائل ڪري آ سگھيو،
رات ڇڻ جاهلن ۾ گذاري ڇڏي.

رهبرن ڇڙ وڇڙ قوم کي ئي ڪري،
رهبري مشغلن ۾ گزاري ڇڏي.

ڪجھ حياتي رڳو آسرن ۾ رهي،
جا بچي رابطن ۾ گذاري ڇڏي.

”زيب“ تنهنجي ملڻ لئہ جواني سڄي،
مون تہ آ سائلن ۾ گذاري ڇڏي.

پچائين طبيعت اچي روبرو،
ڏني يار آڌت اچي روبرو.

خوشي مان چڱو ٿي ويس مان پرين،
ملي جو محبت اچي روبرو.

رئي ۾ لڪائي تہ مُنهَن کي رني،
ڏنائين جو حالت اچي روبرو.

چڱو ناهي پرپٺ گلائون ڪجن،
ڪري وڃ شڪايت اچي روبرو.

اڳيان حال دل جو سمورو ڪيان،
ڏيو جي اجازت اچي روبرو.

ملي ٿو تہ درشن ساڻ دل کي سرور،
ڪيو هيءَ سخاوت اچي روبرو.

نہ ٿي سگ لهي هن خطن مان مٺا،
سچي ڪر حقيقت اچي روبرو.

سٺو هو ڪرين هان ڪٺي زيب کي،
چڱي ڪا نصيحت اچي روبرو.

ڪاوَنِ جو چِٽ رستو آهي،
پيار ڪٿي ڏَسِ سستو آهي.

تنهنجي گهر ڪان آيو اڏري،
خوشبوءِ جوڪو جهٽڪو آهي.

آءُ رکي ڏس ڇاتي تي هٿ،
دل ۾ ڇا جو کڙڪو آهي.

ڪير وٺي هي منهنجي دلڙي،
شهر سڄي ۾ هو ڪو آهي.

پنهنجو ساٿي پنهنجو همدم،
يار ڏسان ٿو ڪو ڪو آهي.

روز ڇپن تي تنهنجو سهڻا،
زيب ڇميو هي فوٽو آهي.

●

ڪيان تعظيم تنهنجي ٿو ،اڪين جي هي عبادت آ،
اسان جو عشق آزادي، اسان جو پيار فطرت آ.

اوهان جا لفظ ڏوراپا، اسان دل تي سٺا سارا،
رهون شل پيار جي قابل اها ئي يار حسرت آ.

اوهان جي سونهن ساڪي آ، او هان جو چاهه ڪافي آ،
وفا جو تون پرين پيڪر، وفا پنهنجي بہ عادت آ.

ڏسي هي خواب تنهنجا مون، ڇڏيا هن نيڻ هيرائي،
ملي هن راهہ ۾ ڪيڏي ، سدا ئين دل کي راحت آ.

اوهان سان پيار ساگر کان، وڏو آهي پرين پنهنجو،
سچي آهي سموري هي ڪئي ساري حقيقت آ.

سڏي ٿي زيب توکي هيءَ مٽي سنڌ ديس جي پيارا،
اٿو گڏ ٿي هلون هن وقت جي هاڻي ضرورت آ.

•

هو ٻہ مون کان ڏور ٿيندو ٿو وڃي،
شهر ۾ مشهور ٿيندو ٿو وڃي.

درد جي ڪا ئي دوا ناهي ملي
گهاءُ پيو ناسور ٿيندو ٿو وڃي.

دل لڳي هت مسخري بڻجي وئي،
عشق چڻ ڪافور ٿيندو ٿو وڃي.

پو ٻہ رسمون هو جنم جون ٿو ڪري،
پاڻ ڪيڏو جهور ٿيندو ٿو وڃي.

يار جي ناراضگيءَ ماري وڌو،
ڏينهن هر عاشور ٿيندو ٿو وڃي.

ڪين حاصل پيار جو لمحو ٿيو،
چڻ ڪتو انگور ٿيندو ٿو وڃي.

مان چوان ٿو ساک تي هن جو حُسن،
اورڪان پيو اور ٿيندو ٿو وڃي.

هن اکين سان هو پياريو زيب کي،
لوڪ چو مخمور ٿيندو ٿو وڃي.

•

هو لڄي اظهار ۾ ٿيندي رهي،
دير تڏهين پيار ۾ ٿيندي رهي.

پاڻ ۾ ڪيڏو اڳي اتحاد هو.
ڳاله هيءَ سنسار ۾ ٿيندي رهي.

چو خدا تخليق تنهنجي پيٽ لئه،
دربدر بازار ۾ ٿيندي رهي.

هوءَ اگر مون ڪان لنوائي آ وئي،
پر سچي گفتار ۾ ٿيندي رهي.

فائدو ڪيڏو محبت مان پيو،
واڌ هن وهنوار ۾ ٿيندي رهي.

وار چاندي وقت هي ناهن ڪيا،
گهٽ عمر رفتار ۾ ٿيندي رهي.

زيب ڪي ڪوڙن دلاسن ۾ رکي،
بي وفا اقرار ۾ ٿيندي رهي.

●

مسئلا کوڙ ھا حل مگر چو نہ ھو،
شھر ۾ گوڙ ھا حل مگر چو نہ ھو.

چو ذھن خوف ۾ مبتلا مان رکان،
کيترا ٽوڙ ھا حل مگر چو نہ ھو.

اجنبن کي بندوقون ڏٽين کي رڳو،
جھول ۾ ڦوڙ ھا حل مگر چو نہ ھو.

ٿو ڳلي ۾ ڏسان مان غلامن جيان،
ھي پڌل نوڙ ھا حل مگر چو نہ ھو.

ھن حکومت چڙيا کين ثابت لتا،
جوڙ ئي جوڙ ھا حل مگر چو نہ ھو.

ھڪ اکيلو سنڌي ھو ٻئي طرف ھي،
غير جا جوڙ ھا حل مگر چو نہ ھو.

ٽر اجاري مٿان بادلن ٿي کيا،
رات گجگوڙ ھا حل مگر چو نہ ھو.

زندگي مان اجان ”زيب“ ناھي ٿکو،
راھ ۾ موڙ ھا حل مگر چو نہ ھو.

تو ۾ منهنجو ساهه رهي ٿو،
اپ جيڏو ويساهه رهي ٿو.

ڪڪرن مان ٿو جهاتي پائي،
چنڊ ڪي ڪنهنجو چاهه رهي ٿو.

چلڪي پوندو چيڙ نہ مون کي،
اکڙين ۾ درياهه رهي ٿو.

ڪيڏو ويجهو گهر آ هن جو،
دل ۾ ئي الله رهي ٿو.

رکجو ان جي چال نظر ۾،
ڏاريو ڪو همراهه رهي ٿو.

يار وچن هو ياد اٿي نا،
باقي هڪڙو ماهه رهي ٿو.

تون بہ ڪري ڇڏ صاف صفا دل،
زيب تڏهن هي ناهہ رهي ٿو،

•

تو اجان ڪوئي ڪيو رابطو ناهي،
هي رواجي يار ڪو حادثو ناهي.

ياد کھڙيون مان رکان اڪلون تنھنجون،
ايترو منھنجو چڱو حافظو ناهي.

پيرزوريءَ ٿا اچن گھر وٽي تنھنجي،
ڇا ڪيان جو پاڻ تي ضابطو ناهي.

عشق جي بيمار کان پيي پڇي وٽجي،
حوصلو تنھنکي پرين ڇا ڏبو ناهي.

لفظ تنھنجا هي زهر ها لڳا مونکي،
تو چيو مون ساڻ ڪو واسطو ناهي.

زيب تو لئه ئي پريشان آ رهندو،
رات سک سان هو ڪڏهن ڪا ستو ناهي.

•

اوهان کي يار سارينديِ اسانجي عيد وئي گذري،
اکين مان نير هارينديِ اسان جي عيد وئي گذري.

لڳي آ تات جيون ۾، نکي راحت نکي فرحت،
سڄڻ توکي سنڀارينديِ اسان جي عيد وئي گذري.

مکا تو ڏي هزارين خط سنيها يار روزانو،
پکي پيارا اڏارينديِ اسان جي عيد وئي گذري.

اٿي ڊڪندو وڃان در تي، پرين هر هڪ ته کڙکي تي،
رڳو راهون نهارينديِ اسان جي عيد وئي گذري.

پڌو آ تون اچين ٿو ڏس چڏيو ڪيئن گهر سينگاري مون،
پٽن تي ديپ ٻارينديِ، اسان جي عيد وئي گذري.

اچي هي زيب بيٺو آ ڪري ڏيئا نگاهن کي،
ائين پل پل پڪارينديِ اسان جي عيد وئي گذري.

•

درد کي جيڪر ڪٿي واڙي رکان،
دل اڳيان تنھنجي پرين ڦاڙي رکان.

جي اگر مون کان وڃين دلبر لڪي،
ھر گھڙي ان جاءِ کي تاڙي رکان.

تون ملين دشمن پِلي ڏسندا رھن،
ھانوَ تن جا مان سدا ساڙي رکان.

ڇا تہ تون زيبا ئتو آھين مٺا،
ڇو نہ تو کي لوڪ کان لاڙي رکان.

پيار جي توکي گواھي ڪا کپي؟،
لڙڪ پنھنجا دلربا ڳاڙي رکان.

وس ھلي منھنجو تہ گھر پنھنجو ڪٽي،
زيب تنھنجي مان اچي پاڙي رکان.

•

چنڊ تارن کئي پاڻ ۾ گفتگو،
پيار وارن کئي پاڻ ۾ گفتگو.

اڪ ۾ ڳوڙها هئا موڪلائڻ مهل،
ڀن تہ يارن کئي پاڻ ۾ گفتگو.

ڏور هوندي بہ گڏجي هلون ٿا اسين،
ٻئي ڪنارن کئي پاڻ ۾ گفتگو.

هو اکين ۾ ڏسي ڳالھ سمجھن پيا،
پر اشارن کئي پاڻ ۾ گفتگو.

پير نازڪ ڪٽي ڪا حسينا وئي،
ڳوٺ چارن کئي پاڻ ۾ گفتگو.

سونھن تنھنجي مٿان بحث ڏاڍا ٿيا،
سو هزارن کئي پاڻ ۾ گفتگو.

سج ديوارن منجھان زيب پاتو ليئو،
خوب جارن کئي پاڻ ۾ گفتگو.

•

رنگ ۾ هو ڀنگ ٿو ڪري،
پيار ۾ هو دنگ ٿو ڪري.

روز در تي اچي ٿو سڏي،
ڪيترو هو تنگ ٿو ڪري.

چور سان چور جهڙو ڏسان،
لوڪ ڪيڏا رنگ ٿو ڪري.

هو تہ سادو ڏسڻ ۾ اچي،
پر اصل ۾ ٻنگ ٿو ڪري.

جيترو مان ٿيان ٿو پري،
اوترو هو سنگ ٿو ڪري.

ري سڏيو هر خوشي ۾ اچي،
پو ملڻ لئہ تنگ ٿو ڪري.

هاڙ ۾ ڀيي ٿري ٿو وڃان،
زيب جي هو منگ ٿو ڪري.

•

ياد ايندي رهي يار جي گفتگو،
مون سنڀالي رکي پيار جي گفتگو.

تو وڪوڙي ڇڏيا ريشمي وار ها،
ڇا تہ مشهور ٿي چار جي گفتگو.

فون تنهنجي ڪئي ٽيپ آهي پرين،
ڪجهہ اٿئي ياد اقرار جي گفتگو.

تون هجين ڪير محفل وچي هي ڇڏي،
مان ٻڌي خوب دلدار جي گفتگو.

روز ماڻهن اڳيان هو تہ وڙهندو رهي،
پر وٺي پو بہ تڪرار جي گفتگو.

بار دل جو ڪجي هاڻي هلڪو ڪٿي،
رازدارن ڪئي بار جي گفتگو.

زندگيءَ جو ڪٿي پرو سو آ مٺا،
زيب دل ۾ رهي سار جي گفتگو.

•

وٽن ۾ پينگهن تي سڪيون ٽيون لڏن،
هوا ۾ ڪي جهر مر سڳيون ٽيون لڏن.

مچي باغ ۾ هو ويو ڇهڇٽو،
ڏسي عاشقن جون دليون ٽيون لڏن.

ڪٽي چيلهه تي جو هليون پوپريون،
خوشيءَ مان ته ڪيڏو دکيون ٽيون لڏن.

ڏسي سونهن جنهن جي ويو هوش هو،
بنا ڪنهن نشي جي اکيون ٽيون لڏن.

وڃي ريل گاڏي ڪري ڪوڪ ٽي،
وٽن جو ٻه لامون، پٽيون ٽيون لڏن.

وڏي وقت ڪان پوءِ اڃي زيبَ ٽو،
سڄي ڳوٺ جون ئي ڳليون ٽيون لڏن.

•

عشق هُتِ بدحواس بيٺو هو،
هِتِ حسن بي قياس بيٺو هو.

صبح کان ئي ڪلي دري ناهي،
شخص هڪڙو اداس بيٺو هو.

هن صحن ۾ اڇڻ ڇڏيو آهي،
رات چنڊ پيي نراس بيٺو هو.

سال اڳ ڪو ڪٽي نياڻي ويو،
هيل سوڏو هِراس بيٺو هو.

عيد ڏهاڙي مسيت جي در تي،
هڪ يتيم بي لباس بيٺو هو.

روز ماڻيون مزو چمي جو مون،
جو چپن تي مٺاس بيٺو هو.

زيب خوشبو منجهان لڳو مون کي،
منهنجي هو آس پاس بيٺو هو.

●

سري عام سڻا اچي جو ملو ٿا،
رقيبن جي دل ۾ وجهو ٿرٿلو ٿا.

ڪٽي شوخ نظرون نهاري اسان ڏي،
نقابن ۾ چهرو لڪائي ڪلو ٿا.

رڳو لفظ گونگا اسان جا نہ سمجهو،
وڏو جوش جذبو رکئون حوصلو ٿا.

وفا ڪي نڀائڻ پرين خوب ڄاڻون،
زنده پيار جو هي رکون سلسلو ٿا.

ڪجي غير جي چو ڀلا چاپلوسي،
اهو يار ڳڏجي ڪيون فيصلو ٿا.

هجن پاڻ ۾ جي ڪٽي ڪوڙ ويچا،
مگر ديس تون لئہ رکون ولولو ٿا.

ڳتي سان ملائي ڳتو زيب پنهنجو،
ڪيو پاڻ لئہ چو وڏو مسئلو ٿا.

•

سچ جو يار سڏائي ويٺو،
حق جي راھ پڇائي ويٺو.

خالي گھر جي ديوارن کي،
پنھنجو حال ٻڌائي ويٺو

منھنجي روئڻ تي ھو ھر ھر،
مون کي ٿو پرچائي ويٺو.

دانھون ڪوڪو ڪير ٻڌي اڄ،
سور اڪيلو ڳائي ويٺو.

لڙڪ لڪائي مرڪي پنھنجو،
چھرو پاڻ ھٽائي ويٺو.

زيب خوشي ۾ ديوانو ٿي،
در تي ديپ جلائي ويٺو.

•

اوهان فاصلا جو وڌائي ڇڏيا هن،
اسان تاڪ دل جا ورائي ڇڏيا هن.

سڏي جي پتائي تہ نهڪر ڪجي ڇو،
جتي قرب ميلا مچائي ڇڏيا هن.

متان ٿي وڃين تون پريشان مون لئہ
تڏهن درد پنهنجا لڪائي ڇڏيا هن.

پکين جي پرن تي مڪا يار توڙي،
لکي ڪي نياپا اڏائي ڇڏيا هن.

ڪڏهن يار ملبو رهي جي حياتي،
اسان ديپ ٻاري اجهائي ڇڏيا هن.

سڀن ڪان ٻڌو آ اهو مون ڪنن سان،
پتن تان بہ فوٽو هٽائي ڇڏيا هن.

وساري ڇڏيو آ ڪتي زيب توکي،
رقيبن اهي هل هُلائي ڇڏيا هن.

•

چو پلا ڪو ديد ڪي ميڙي گهمي،
سانوري جو زلف ٽي ويڙهي گهمي.

ڪنهن ٻهاني بس ڏسان مان يار ڪي،
هو ٻہ نظرون ٽو وري ٽيڙي گهمي.

سوٽ ڪاٽن جو نئون پاتو اٿس،
تنهن ڪري ٽو ڏند هو ٽيڙي گهمي.

ڪين ڪا تڪليف مان هن تي سهان،
هو پلي من ڪي پيو ڪيڙي گهمي.

هر خوشي مون ڪي ملي ويندي اگر،
يار جي منهنجي رڳو نيڙي گهمي.

ڳوٺ تنهنجي ۾ اٿم دشمن گهڻا،
زيب تن سان روز ٽو جهيڙي گهمي.

•

ٿو اکين تي مان رکان تحفا ڪري
جي سنيها تو مڪا دڙڪا ڪري.

سونهن پنهنجي ڪجهہ تہ ڏي خيرات ۾،
مان اکيون آيس ڪٺي ڪشتا ڪري.

مرڪ ۾ خنجر هئا معلوم هو،
تو مڪا مون لاءِ گلدستا ڪري.

ڪيترا پهرا لتاڙي مان پڳس،
سَوَ ارادا هي پرين پختا ڪري.

چيز هت هر ڪا مهانگي ٿي وئي،
يار وچ ديدارَ تون سستا ڪري.

تون تہ ايندين هي پڪي آ ثابتي،
زيب بيٺو صاف آ رستا ڪري.

•

عاشقيءَ جي ڪجي ڳالھ ڪا،
زندگيءَ جي ڪجي ڳالھ ڪا.

راھ ۾ فاصلا روڪجن،
واپسيءَ جي ڪجي ڳالھ ڪا.

وقت ھي ٿو مناسب لڳي،
دل لڳي جي ڪجي ڳالھ ڪا.

اڪ ڪلي رات احساس جي ،
شاعريءَ جي ڪجي ڳالھ ڪا.

سنڌ سُڪي ٿي سڄڻ سوچجي،
ھن نديءَ جي ڪجي ڳالھ ڪا.

چنڊ تارن ۾ تڪرار ھو،
روشنيءَ جي ڪجي ڳالھ ڪا.

رابطو ڇو ٿئو زيب آ،
اڄ پڏيءَ جي ڪجي ڳالھ ڪا.

•

من كي تيلي ڏيندي هاٽي،
پيير ٻه ڊاهي ويندي هاٽي.

باھ پري پو دونھو ٽيندو،
هوءَ پري کان ڏسندي هاٽي.

مرڪي جيئڻ ئي ڪنڌ ورايو،
ائين لڳي ٿو ڪلندي هاٽي.

مرندي مرندي جيئڻ ڪيسين،
هيءَ حياتي ڊهندي هاٽي.

ڏوڪو آ يا پاچولو آ،
جهوٽو ٿي ڪو ايندي هاٽي.

زيب سڏي ڪو پردي پويان،
ائين لڳو هوءَ هوندي هاٽي.

•

بغض انسان ذات مان نڪري...! !
ڏک سڄي ڪائنات مان نڪري...! !

جهٽ اڏائن مذاق ٿا ماڻهون،
ڳالهه گاهڙي جي وات مان نڪري...! !

هاڻ محسوس ٿو اندر ۾ ٿئي،
درد ٿو پات پات مان نڪري...! !

شام ڪوئل پئي ڪيون لاتيون،
چڻ پيو ساز لات مان نڪري...! !

سيءُ ۾ سج ويو لهي ڏڪندو،
چنڊ بہ ٿو سرد رات مان نڪري...! !

ڳالهه ڳالهائڻو وڃي ٿيندي،
ٿي جڏهن بات بات مان نڪري...! !

زيب هر لفظ شل وڃي توکي،
شعر اهڙو ٿي ڏات مان نڪري...! !

•

غيرن تي ويساھ ڪيان مان.؟
اھڙن جي پرواھ ڪيان مان.؟

ايرو غيرو سنڌ تي قابض،
تنھن سان ڪھڙا ناھ ڪيان مان.؟

پنھنجي پوڪي پاڻ لٽون ٿا،
ٻئي لئہ گڏ چو گاھ ڪيان مان.؟

منھنجو رب ئي ڪافي مون لئہ،
چو ماٺھون اللہ ڪيان مان.؟

ميري اک مان ڪين سھان ٿو،
دشمن کي بس پاھ ڪيان مان.

سنڌ کي جيڪو ماءُ سڏائي،
گھور سمورو ساھ ڪيان مان.

صوبي جي جن ڳاله ڪئي آ،
پادر ٺوڪي پاھ ڪيان مان.

مرٽو پرٽو جنھنجو سنڌ سان،
زيب سدا سي چاھ ڪيان مان.

سونهن جا پوپٽ اڏاري شام جو،
هوءَ دري مان ٽي نهاري شام جو.

جيئن افق ڏي ٽو سفر سورج ڪري،
روز ويندو آ رئاري شام جو.

سڏ پڙاڏو ٽي لڳي چڻ زندگي
ڪير پويان ٽو پڪاري شام جو.

ياد جي ڪليل بڇي هڪڙي دري،
جيءَ ٽي جيڪا جياري شام جو.

زور ور لئہ ڪامڻي سينگارجي،
وار ٽي پنهنجا سنواري شام جو.

ڏينهن گذري ٽو وڃي جيئن تيئن ڪري
زيب ڪيئن هيڪل گذاري شام جو.

•

عشق تي هٿ ٿورڙو هلڪو رکو،
دل چري جو يار ڪو الڪو رکو.

راند جي پرواهه ڪا ناهي ڪبي،
هار جو يا جيت جو ڪٽڪو رکو.

دوستي پل غير سان تنهنجي هجي.
دشمنن لئه ها مگر دڙڪو رکو،

صاف دل منزل بہ پو آسان آ،
ڪين من اندر ڪڏهن ڏوڪو رکو.

سونهن جي چاهين ڏسڻ محبوب جي،
پاڻ آڏو سنڌ جو نقشو رکو.

واءُ ۾ خوشبو چڙيو هاري پرين،
چاهه جو چندن چڱو چٽڪو رکو.

زيب رکجو پاڪ هن ماحول کي،
ڪين ڪاوڙ جو متان تڙڪو رکو.

•

درد ٿو تير تاڻي هٽي چا ڪيان،
پڪ پيو ٿو سڄاڻي هٽي چا ڪيان.

چين دل جو ويو پيسجي پيڙهجي،
زندگي روز گهاڻي هٽي چا ڪيان.

لفظ منهنجا ڪتي ها اگهاڙا ڏسو،
مفت ۾ ڪير ٿاڻي هٽي چا ڪيان.

صبح سج ٿو اٿاري چڏي ننڊ مان،
چڻ پٿر ٿو اماڻي هٽي چا ڪيان.

هن تہ فوٽو لڳايا سڄي سنڌ ۾،
پر نٿو لاڙڪاڻي هٽي چا ڪيان.

زيب صورت ڏسي پوڳ مون کي لڳو،
زخم ٿو چاڻي واٽي هٽي چا ڪيان،

•

هر ستم جي اڄ پڇاڻي تي لڳي،
هوءَ خفا ڇاڻي واڻي تي لڳي.

شام گم سم ڇو اياڻي تي لڳي،
ياد ماضي درد هاڻي تي لڳي.

مون ڪيو شايد ڇڱو ڪو ڪم هجي،
زندگي جڻ ڪا ملاڻي تي لڳي.

هن سڪايا وار شايد ڇت مٿان،
اڄ هوا پيي شاعراڻي تي لڳي.

ديس پنهنجي ۾ لڳان ٿو غير جڻ،
هرخوشي ڇو هت ڪساڻي تي لڳي.

اک زمانا ڇو رکي تي سونهن تي،
هوءَ پيي ڪنهنجي نياڻي تي لڳي.

ڪير ڳرڪائي ويو سنڌ جو امن،
قوم ساري جڻ نماڻي تي لڳي.

پاڻ کي نيڪي ڳلي پئجي وئي،
زيب سنڌ پنهنجي مياڻي تي لڳي.

کين رهجي وڃي ڪا ڪمي پيار ۾،
اڄ وري هڪ هڪاٽي ڪبي پيار ۾.

حوصلو شام مون کي اچي تو ڏنو،
ديپ ٻاري ڪئي مون خوشي پيار ۾،

بي سبب تون رسين ٿو ڪلي لوڪ ٿو،
جان ڪيڏا ستم وئي سهي پيار ۾.

غم تہ ناهي ڪبو دل لڳي ۾ پرين،
جيئن بہ گذري پلي زندگي پيار ۾،

گيت وايون غزل سڀ ڪيان نانءُ ٿو،
مون تہ ارپي ڇڏي شاعري پيار ۾،

رات موتي ويا خواب نيڻن منجهان،
پيڪڙائي دري تو ڇڏي پيار ۾،

چنڊ ٻاڪر منجهان رات مون هو ڏنو،
زيب پرجي وئي روشني پيار ۾،

•

ڏرتتيءَ جو قسم،
روشنيءَ جو قسم.

سچ چئي، پو مران،
رهبريءَ جو قسم.

راڳ ۾ چاشني،
راڳڻيءَ جو قسم.

خواب جاڳي ڏنو،
مَنَ مِٺيءَ جو قسم.

داد کهڙو ڏجي.
شاعريءَ جو قسم.

کوڙ ڪيڏا هنيا،
عاشقيءَ جو قسم.

پيِر تنهنجا چمي،
ان جتيءَ جو قسم.

زيبَ پنهنجو لڳو،
هر سنڌيءَ جو قسم.

تنهنجي مورت خيال ۾ آهي،
دل سدائين ڏمال ۾ آهي.

صاف ظاهر جواب منهنجو هو،
تو پڇو جو سوال ۾ آهي.

هن تہ ويندي ڏني چمي ڳل تي،
رات گذري نهال ۾ آهي.

چو نهارين ٿي وائڙن وانگي،
ڪجھ تہ تنهنجي خيال ۾ آهي.

نانءُ ڪنهنجو پيو هيو خط ۾،
حال جنهنجو حوال ۾ آهي.

مون ڪيو جو بہ آ پڳو مون ڪان،
منهنجي جيڪو مجال ۾ آهي.

ڪير دل جو مڪان ويو ڍاهي،
جان پوري جنجال ۾ آهي.

عشق ٿي ويو اداس ڳڻتيءَ ۾،
اف محبت زوال ۾ اهي.

عرض هڪڙو ٻه تو مجو ناهي،
دل اجان ان ملال ۾ آهي.

سور سو سو مگر وتان گهمندو،
ڪٿ نه اهڙو مثال ۾ آهي.

زيب ڪافر ٿيان وساري مان،
نيهن پهتو وصال ۾ آهي.

●

ياد مون وٽ آ ڪٽي تتلي پڳي،
شام تنهنجي گهر وٽان آئي اڏي.

روز ڪيڏا فاصلا گهٽجن پيا،
ڪيتري دنيا وئي آهي سُسِي.

تو هئا گل ڪاغذي مون ڏي مڪا،
مون هٿن جي آ پرين خوشبو چمي.

رات ڀاڪر ۾ نہ تنهنجو ساٿ هو،
تات ڪيئن تنهنجي پوي آخر سمهي.

خوبصورت چا تہ وئي منظر چڙهي،
مون ڪٽي ڳل تان اڃان سرخي اگهي.

زيب چا ٿي آ ويو تو کي وري،
چو ڀلا هر هر وڃين ٿو تون رسي.

•

مون ٻہ در تي گلاب پو کيا ها،
پاڻ لئہ چڙ عذاب پوکيا ها.

بار سر تي هيو گناهن جو،
کو نہ مون کي ثواب پوکيا ها.

گل هوا ۾ اڏن ٽا گيتن جا،
ڪيڏا سرها خواب پوکيا ها.

کو حجابن ۾ ٿو رهي مون کان،
کنهن تہ رخ تي نقاب پوکيا ها.

پوک پوکي هيم انگورن جي!
لوک سمجهو شراب پوکيا ها.

کو تہ آهي جو پيو ٿو لکرائي!
چڙ اندر ۾ کتاب پوکيا ها!

لڙک اکڙين مان زيب ٿيا جاري،
مون تہ نيڻن ۾ آب پوکيا ها..!

قدرت جو اسرار وٽي ٿو.
سهڻن جو سينگار وٽي ٿو.

وڏهندو نهندو آهي هر هر،
ساجن جو تڪرار وٽي ٿو.

ڌرتيءَ سان آ پيار پراڻو،
سونهن پريو سنسار وٽي ٿو.

تو تان پنهنجي جان بہ صدقي،
سنڌڙي تو سان پيار وٽي ٿو.

ماڪي مصري کان پيي منٺڙو،
محب منو منٺار وٽي ٿو.

تو کي ڏسجي ويهي جيڪر،
هڪڙو هي ڪم ڪار وٽي ٿو.

چوري چوري ڪوني تان ئي.
جانب جو ديدار وٽي ٿو.

زيب سڀي دنيا کان بهتر،
دلبر تنهنجو پار وٽي ٿو.

تون جي ٽيندي ڏار تہ مان وکري ويندس،
ڪک پن ٽي او يار، تہ مان وکري ويندس.

درد ڪٺي آنءُ اڪيلو ويندس ڪاڙي،
هوندا سر تي بار تہ مان وکري ويندس.

ويچا پنهنجي وچ ۾ هاٽي ٽيندا ڏِسُ،
تون نہ لڏي سنپار تہ مان وکري ويندس.

ٽوري ٽوري تي چو رسندو آهين تون،
ڏيندين جي آزار تہ مان وکري ويندس.

دشمن کي پيي وارو ملندو ڳالهين جو،
کلندو هي سنسار تہ مان وکري ويندس.

زيب اچي مان وينس جنهنجي پاڙي ۾،
هو بہ ڪري تڪرار تہ مان وکري ويندس.

•

عشق درياھ جو سفر آھي،
اڻ ڏٺي راھ جو سفر آھي.

ھي وڇوڙو متان ڇڏي ماري،
ڪيترو ساھ جو سفر آھي.؟

وقت ڪيڏو اداس ٿو گذري،
ياد ويساھ جو سفر آھي.

رقص ۾ روح ٿو رھي غافل،
شھر گمراھ جو سفر آھي.

رات ڪاري ڏسان اکين آڏو،
چنڊ سان چاھ جو سفر آھي.

ڪير روڪي نگاھ کي ھاڻي،
سوچ ساچاھ جو سفر آھي.

ھي وفا جو عذاب رستو ٿي،
وچ ۾ آڙاھ جو سفر آھي.

زيب ھي زندگي گلابي آ،
پر ڏکيو چاھ جو سفر آھي.

تو لئہ کجھہ ويچار ٻہ ٿي ها،
تنھنجا پر مِعيارَ ٻہ ٿي ها.

گلدستو هو منھنجي هٿ ۾،
تو وٽ کنھن لئہ هَارَ ٻہ ٿي ها.

مرکن سان گڏ کير ڏسي هي،
گِل تي لڙکن لاڙَ ٻہ ٿي ها.

ٻہ ٻہ درجن ها استاد،
اسکولن ۾ ٻار ٻہ ٿي ها.

ٽکرن ۾ هو چھرو منھنجو،
آئيني ۾ ڏار ٻہ ٿي ها.

وقت کري ويو ويساهہ گھاتي،
سر تي بچيا وار ٻہ ٿي ها.

تنھنجو غم ٿو تڙپائي نہ تہ،
مون کي ٻيا کم کار ٻہ ٿي ها.

زيب اکيلو واجھائي ٿو،
هُنَ سان هُنَ جا يارَ ٻہ ٿي ها.

سڪين سان ڪري جو شڪايت وئي،
سچي زندگيءَ جي عبادت وئي.

پڪي ٿي اڏامي ويون چاهتون،
صدين جي هلي سڀ رفاقت وئي.

نقابن ۾ مرڪي نهاري وري،
اڪين سان ڪري هوءَ شرارت وئي.

جواني تہ ڪائي هئي خواب ڪو،
اچا وار ٿي ويا ۽ ذهانت وئي.

ڪٽي پاڻ سان سڪ ويو وقت چڙهي،
الائي تہ ڪا ڏي عنايت وئي.

وئين زيب ڪي تون اڪيلو ڪري،
حياتيءَ جي هاڻي ضمانت وئي.

•

رات سڄي هي ڳوڙهن هاڻا،
سڏڪن منهنجا هنڌ وهاڻا،

رئندي رئندي جهول پُسايا،
رڪجن ٿا ڪٿ نيڻ نماڻا.

ڪولي پانهون پاڪارن ٿا،
منهنجي در جا تاڪ پراڻا.

غم جي چادر ويڙهي وينس،
لڳ لڳ منهنجا آهن ساڻا.

منهجي وس ۾ ناهن هاڻي،
ڪيئن جهليان مان پير اياڻا.

هيءَ گهڙي پي گذري ويندي،
ڏک سک ۾ ره راضي راڻا.

پيار ڪتي ٿو زيبُ وساري،
ڏي نہ اجايا يار وراڻا.

•

خوشين جو ماحول ڪتي آ،
ٻاراڻو هو ٻول ڪتي آ.

چين ويو اڄ ڪاڏي دل جو،
جيجل تنهنجو جهول ڪتي آ.

روز مرن ٿا ماڻهون سنڌ ۾،
جيون هت انمول ڪتي آ.

رات ويو هو ڪوئي ڪنهجي.
ميڊيا ۾ چئوٻول ڪتي آ.

ٻاڪر ۾ آ منهنجي دنيا،
تنهنجي دنيا گول ڪتي آ.

دشمن لئه آ ٻونڊو ڪافي،
مون رکيو پستول ڪتي آ.؟

ڪين وري هو ملڻو هاڻي،
زيبُ وڃي تون ڳول ڪتي آ.

•

ڳالهہ ان ڪان مٿيري هن درد جي،
نہ تہ هئي کھڙي ڪمي هن درد جي.

رابطو ٽوڙي ويو هو بي سبب،
هي وجهہ شايد بڻي هن درد جي.

بار جو ٿو تون پيا دل تي کڻين،
آ رڳو ڪافي پري هن درد جي.

ڪجهہ خوشين کي ڳاءِ پنهنجي گيت ۾،
جو ڪرين ٿو شاعري هن درد جي.

روشني ڪا پيار جي هٿ ٻارجي،
ڇڏ وسائي تو بتي هن درد جي.

هي حياتي پل گهڙي آ يار بس،
آ وڏي ٿي زندگي هن درد جي،

زيب تحفو ۾ چلو تو ڪان گهريو،
تو ڏني پر سوکڙي هن درد جي.

●

نہ احساس آهي خوشيءَ ۾ غميءَ جو،
اهو معجزو ٿو ڏسان عاشقيءَ جو.

نئين روز وٽندڙ شرارت ڪري ٿي،
هٽي پاند مرڪي وئي آ سڀي جو.

ڪيڏي سادگي سان ڪسي دل وئي آ،
ڪٽي فائدو هو وئي دوستيءَ جو.

ويو پيار وسري تہ انسان ڪان اڄ ،
ڳپي لئہ برو حال آ آدميءَ جو.

خدا ڇو الائي ڏسي پيو تماشو،
ٿيو ڇا حشر آ هتي زندگي جو.

هجي ڪين واقف ڇپن جي لذت ڪان،
پيلا ڪينئن ڄاڻي مزو هو ڇميءَ جو.

غزل گيت وايون لکان ٿو پرين لئہ،
رڳو هو تہ عنوان آ شاعري جو.

ڪري زيب اظهار دلڙي نري پئي،
مسين آهِ آيو ڪو موقعو خوشيءَ جو.

مون غير ڏنو توسان ڇا وقت اچي ويو آ،
ڇڻ موت ڪئي پيرا مون ساڻ گسي ويو آ.

هي سرد هيو موسم، مون ياد ڪيو توکي،
من هيٺ مٿي ڪان ئي هر انگ پسي ويو آ.

هن شام اڪيلي ۾ ، جو ساٿ هيو تنهنجو،
دلدار اويلو ڪو، ڇڻ ڪڪر وسي ويو آ.

ڇو حال ٿيو هوندو ان شخص نماڻي جو،
جنهن ڪان ٻہ تہ جنهنجوئي معشوق رسي ويو آ.

آ رات سياري جي ۽ ياد   وري تنهنجي،
خاموش فضائن ۾ ڪو شور مچي ويو آ.

معمول اهو آهي   تڪليف سهي وجهي،
ٿي لوڪ ويو پوڙو، انسان مري ويو آ.

ڇا زيب ڪيان ڪوئي، بي لوٿ مليو ناهي،
هت هاڻي حسينن جو،   آزار وڏي ويو آ.

•

مون تہ نيڻن ۾، رات ڪاٽي آ،
تو سوا ڪھڙي، ڏس حياتي آ.

ڇا ڇوان راٽا، روپ تنھنجي ڪي،
طلسماتي آ، رات ڪاٽي آ.

گھر اچي منھنجي ائين لڳو مونکي،
درد ڀاتي آ، رات ڪاٽي آ.

ڪين ٿي پوري، ڪي صديون گھرجن،
ڳالھہ باقي آ، رات ڪاٽي آ.

تو بہ چاڻين ٿو، آرزو منھنجي،
دل تہ آتي آ، رات ڪاٽي آ.

غير جي ھٿ ۾، آ چٺي تنھنجي،
مون سڃاتي آ، رات ڪاٽي آ.

زيب ڪي ڪوئي، ڏس ڏيو ھاٽي،
ڇو اداسي آ، رات ڪاٽي آ.

•

پاڻ کلندي گهٽن کي رلائي ويو،
پيار دنيا منجهان موڪلائي ويو.

ڪنهن هتي آ ڏني دشمني کي هٿي،
ڪوڙ نفرت ۾ ڏوڪو وڌائي ويو.

ڪير مسجد اندر ٿو ڌماڪا ڪري،
شهر مان امن کي ڪو لڏائي ويو.

قرب سستو وڻي هو ويو ڳوٺ مان،
درد ڪيڏو مهانگو ڪپائي ويو.

بي ضميرن ڪئي آ حڪومت اچي،
ڪيس پنهنجا تہ هرڪو ڇڏائي ويو.

قوم ڪيڏي ڏسان ٿو پريشان آ،
ڪوئي غيرت اٿي تي لٽائي ويو.

زيب بهتر وطن لئہ ڪري دوستو،
ديپ پنهجي حصي جو جلائي ويو.

•

SOORIH SINDHI ADAB

درد ۾ بيشڪ دعا ايڏي نہ ڏي،
دشمنيءَ کي پر هوا ايڏي نہ ڏي.

چنڊ پنهنجي تو ڏسان مان گود ۾.
جوش دل کي انتها ايڏي نہ ڏي.

او حسينا عاشقن تي ڪر رحم،
دل لڳائڻ جي سزا ايڏي نہ ڏي.

زندگي ويڙهي غمن جي چار ۾،
ساهہ کي تون ست منا ايڏي نہ ڏي.

تو چپن سان هو پياريو خوب هو،
تشنگي پو دلربا ايڏي نہ ڏي.

ابتدا تي پيار جي ڪيڏي چڱي،
پو خواري بي وفا ايڏي نہ ڏي.

وچ ڪٽي فوٽو پراٽا مون وتان،
زيب کي هاٽي سخا ايڏي نہ ڏي.

•

SOORIH SINDHI ADAB

سرد موسم ۾ پرين محفل ڪجي،
چو نہ ڪڪرن ڪي وري آنچل ڪجي.

قرب جو دل ۾ متا سانڍي رکان،
پيار ۾ ٿوري گهڻي هلچل ڪجي.

جت هجي ساگر سڄو طوفان ۾،
عشق کي دلبر اتي ساحل ڪجي.

زندگي پنهنجي ڪٽي ان ڪان اڳي،
هي ڪهاڻي پيار جي مڪمل ڪجي.

پاڻ تنهنجو هو پڇائيندو اچي،
پاڻ ڪي اهڙو ڪٽي قابل ڪجي.

ڳالهہ ڪا هاڻي وطن لئہ سوچجي،
شاعري سان لوڪ ڪي قائل ڪجي.

ٿي تماشو هي گهڻو آهي ويو،
زيب ڪنهن کي چو پيلا پاڳل ڪجي.

•

سج ٿو آسمان مان گذري،
زندگي پئي گمان مان گذري.

هيٺ هاڻي تہ ڏس ڪٽي يارب،
ڪير ٿو امتحان مان گذري.

ان ڪري پيٽ چڙي اٿم ڏاهي،
من ڪڏهن هو مڪان مان گذري.

جنهن ڪسي آ غريب جي روزي،
شال هو ان جهان مان گذري.

نقش اهڙو نهي ويو دل تي،
پيو اجان هو ڏيان مان گذري.

زيب ڪي ڪجھ قريب ڪر هاڻي،
هي حياتي امان مان گذري.

•

آئيني ۾ عڪس پنهنجو هو،
هو سچاتل شخص پنهنجو هو.

گڏ هلي پيو پاڇ تي پاڇو،
مون ڏنو تي رقص پنهنجو هو.

چار لمحا ئي خوشي جا ها،
پر غمن جو ڪرس *پنهنجو هو.

ڦودني ۾ ڦير چو ڏسجي،
ڪجهه تہ ان ۾ نقص پنهنجو هو.

ڪين ڀرجي پيٽ دولت سان،
ڇا تہ ڏن جو حرص پنهنجو هو.

ٿورڙو ڪر ڀروسو مون تي،
دوستيءَ جو وِرسُ *پنهنجو هو.

ڪو تہ ڏي آواز ٿو مون کي،
هر سگر سان ڏرس *پنهنجو هو.

ٿو ڪري هو زيب سان جيڏو،
پيار ان کان سرس پنهنجو هو.

(ڪرس مٺائي جو قسم)
ورس (يقين اعتماد)
ڏرس (قافلي سان گڏ گهنڊ)

محبوب جِي نظر جي جاگير ٿي وڃي ٿي،
ان جي چڱي ته ڇڙ ڪا تقدير ٿي وڃي ٿي.

جنهنجي ڏسي حسن کي، نازل جي شاعري ٿئي،
ڪنهن خواب کي ته حاصل تعبير ٿي وڃي ٿي.

دنيا عجيب آهي،   قاتل اٿئي زمانو،
هت ديد دشمنن جي شمشير ٿي وڃي ٿي.

موسم اداس آهي، سوداءَ آ هوا کي،
تو وٽ تڏهن پڄڻ ۾ تاخير ٿي وڃي ٿي.

ساوڻ رهيو نه ساوڻ، تابش ڏسي تران ٿو،
تنهنجي اچي شهر کان لڪ، هير ٿي وڃي ٿي.

ڏَسِ زيب بي بسيءَ جو، ڪوئي علاج آهي.
ڇو تو سواءِ دلڙي، دلگير ٿي وڃي ٿي.

●

خالي بستر ماهه ڊسمبر،
آءُ ڪيئي تو ساهُه ڊسمبر.

تنهنجو منهنجو سهڻا سائين،
هاڻ گُهري ٿو ناهُه ڊسمبر.

ٻانهن ۾ اڄ پيڙي ٿاهي.
پار ڪجي درياهه ڊسمبر،

سرد هوائون جهورن جيءَ کي،
ڪو نہ ڪري پرواهه ڊسمبر.

ڏينهن وڇوڙو ياد رکان ٿو،
ڏيندو وڃ اتساهه ڊسمبر.

آشائن کي ٽوڙي ويندين،؟
تو تي هو ويساهه ڊسمبر.

قهر ڪيائين ڪيڏا مون تي،
ڪيڏو آ بي پرواهه ڊسمبر.

ويندي ويندي يار اسان جا،
زيب ڪيئي ويو لاهه ڊسمبر.

هي چمي ڀاڪر اهم ناهي رهيو،
يار جو مون تي ڪرم ناهي رهيو.

ڪوڙ منهنجو ئي ڏرم ناهي رهيو،
وسوسو يا ڪو وهم ناهي رهيو.

فٽ ڇٽا سارا، ويو رهجي نشان،
ڪو مگر تازو زخم ناهي رهيو.

دل صبر آهي ڪيو روئي رڙي،
من اندر منهنجي اُڌمُ ناهي رهيو.

پاڻ ٽوڙي واعدا آهي ويو،
پنهنجي وچ ۾ ڪو قسم ناهي رهيو.

گيت وايون سڀ غزل وسري ويا،
ياد مون کي هڪ نظم ناهي رهيو.

ڪين سر مان ٿو اچي گائڪ مزو،
ساز ۾ ساڳيو رڌم ناهي رهيو.

هو بہ شايد ڪنهن سمي مليو هجي،
زيب جو پويون جنم ناهي رهيو.

موڪلايو تو جڏهن ڪئين لڙڪ هي ڇلڪن پيا.
دل اڱڻ تي ياد جا پيرا ڏسو جرڪن پيا،

ياد ڪر تون خط پراڻا پيار جا شاهد اٿئي،
لفظ ٿو تنهنجا ڏسان ڪاڳر مٿان مرڪن پيا.

پيار تو سان مون ڪيو هو چنڊ جي چانڊاڻ ۾،
رات جا منظر اکين ۾ ڪي اڃان چمڪن پيا.

بد نظر ڪان ٿو بچائي پاڻ ۾ اٽڪڻ پرين،
ٿانو پيي گهر جي اندر جو ان ڪري ٺهڪن پيا.

ڇو خوشين ۾ غير ڪي دلبر پيلا شامل ڪجي،
گڏ ڏسي دشمن اسان کي ساڙ مان ڄرڪن پيا.

ڪر قدر اخلاق جو ناياب آ هي ٿي ويو.
سونهن جا عاشق اڃان ڪي راھ ۾ ڀٽڪن پيا.

ڪين سهندو آهي ڪوئي يار ڪي گڏجي گهمڻ،
سور مون ڪي هي زماني جا اڃي ڪتڪن پيا.

گهاوءُ گهرو ٿي ويو آ زيب غم ڪاڏي ڪجي،
ساهہ سَڀُ ٻيوس ٻٽي ٻارن جيان سڏڪن پيا.

منهنجو هو اصرار مسلسل،
تنهنجو هو انڪار مسلسل.

دل کي ٽورو پرڇائي وٽ،
روئي ٿو چڙ پار مسلسل.

تنهنجا والا لڏندي لڏندي،
ڪن ٿا پڪ اقرار مسلسل.

ياد اچي ٿو خط ۾ پيارا،
لکيو هو اظهار مسلسل.

ڪيڏي دشمن ڪوشش ڪن پر،
رهندو سنڌ سان پيار مسلسل.

نيٺ تہ ٿيندو ميل اسان جو،
ڏسندو پو سنسار مسلسل.

تصوير هٽي تنهنجي پٽ تي،
زيب ڪبو ديدار مسلسل.

•

هي بہ رستا كذاب رستا ها،
تو سوا چڙ عتاب رستا ها.

هر گهٽي پاڻ كي سجاڻي ٿي،
هر گهٽيءَ ۾ عذاب رستا ها.

رات سپنن ۾ كو رنو هوندو،
صبح كٽ تي تہ آب رستا ها.

ڇير شايد ٻڌي وئي گذري،
ڳوٺ جا سڀ رباب رستا ها.

زندگي بي لحاظ آ يارو،
موت جا بي حساب رستا ها.

عاشقيءَ ۾ خطا وئي گم ٿي،
چاهتن جا گلاب رستا ها.

زيب يادن منجهان نٿو نكري،
كيترا ئي سراب رستا ها.

ايندي ويندي ٺهڪ اڏاري ويندي آهي،
ننڍ ڪچي مان ٺي ته اٿاري ويندي آهي.

دل جي ڪوسي واريءَ تي بوندون برسائي،
مرڪي مرڪي هوءَ نهاري ويندي آهي.

جذبا پوڙها ٿيندا ڪاٿي شاعر جا هن،
سونهن ته ويتر جوش اڀاري ويندي آهي.

ٺهڪي ٺهڪي وينگس منهنجي نيڻن ۾ جو،
پنهنجا سهڻا خواب سماري ويندي آهي.

ڳوڙها منهنجي ڳل تان هوءَ چولي ساڻ اگهي ،
اٽيا منهنجا وار سنواري ويندي آهي.

گهر جو ڪولي دروازو ٿي ڪنهن کي ساري،
چانئٺ تي ئي ڏيئو ٻاري ويندي آهي.

جذبا پوڙها ٿيندا ڪاٿي شاعر جا هن،
سونهن ته ويتر جوش اڀاري ويندي آهي.

منهنجو سڀ ڪجهه زيب ڪٺي هوءَ آهي ويندي
مون وٽ پنهنجو پاڻ وساري ويندي آهي.

گل ڪٿي روز خواب ۾ ايندين.!!
رات جو ڇو نقاب ۾ ايندين،؟

ان ڪري بار ها ڏنو تو کي،
لوڪ آڏو نہ تاب ۾ ايندين.

مون لنوايو پئي سوالن کان،؟
تون اجايو جواب ۾ ايندين.!!!

لال چهرو ڪيو پرين ڇا لئہ،
پڪ هئي تون حجاب ۾ ايندين.

زندگي ان خيال ۾ گذري،
تون بہ ڪڏهين شباب ۾ ايندين.

واه عنوان نانءُ آ تنهنجو،
زيب جي ئي ڪتاب ۾ ايندين.

•

شاد ايري سحر نئين سال ۾،
ڪر خدا هي نظر نئين سال ۾.

ساه جي ڪير ساعتن کي ڳڻي،
ڪيترو آ سفر نئين سال ۾.

خشڪ ٿي لڙڪ هي وڃن او پرين،
درد ڪر مختصر نئين سال ۾.

رات ڪاري مٽان سدا ئين وسن،
ڪي امن جا ڪڪر نئين سال ۾.

تنهنجي رستن تي گل وڇائي رکان،
سپئي ميڙي پٿر نئين سال ۾.

موٽ ڪائي ورن پڪي پيار جا،
چاهه مان شام گهر نئين سال ۾.

آ دعا زيب قوم جاڳي پوي،
ٿئي ختم هي ڳهر نئين سال ۾.

•

کوڙ اڌ ۾ ڳالھيون رهجي ويون،
ڪٿ تي تنهنجون واليون رهجي ويون.

پيٽ پرجي هو ويو تو کي ڏسي،
پُرٿيل سي ٿالھيون رهجي ويون.

رات روئي ڳل اگھي مون ها ڇڏيا،
صبح اکڙيون آليون رهجي ويون.

زندگي جون سڀ بهارون ويون لنگھي،
ڪجھ مندون متواليون رهجي ويون.

ڪين رت جو هڪ ڦڙو باقي بچيو،
ڪوڪليون ئي ناليون رهجي ويون.

زيب کي هو پيار تو ايڏو ڏنو،
هٿ مليندي ساليون رهجي ويون.

•

يار جو پيچو ڪجي،
پيار جو پيچو ڪجي.

ڏور چو رهجي پرين.
سار جو پيچو ڪجي.

راند ۾ پل ڪوئي ڪٽي،
هار جو پيچو ڪجي.

ڏڪ لڳي وڃجي سهي،
وار جو پيچو ڪجي.

باھ ۾ ساڙي حسد،
خار جو پيچو ڪجي.

ڪنهن وڃايون ڇڏ ڪٽي
ڇار جو پيچو ڪجي.

زيب ڪيئن ٿو خوش رهي،
ٻار جو پيچو ڪجي.

•

ساک پت وشواس کي ٽوڙهو وجهان،
رات وِرهَ اُماس کي ٽوڙهو وجهان.

لڙک نيڻن مان وهڻ ئي ڇو ڏجن ،
اک اندر الماس کي ٽوڙهو وجهان.

ٽو مروڙي روز هو نازک ڪليون،
بي رحم راڪاس کي ٽوڙهو وجهان.

ڪين چاهت جي لذت جنهن مان ملي،
ڇو نہ اهڙي چاس کي ٽوڙهو وجهان.

غاصبن سنڌ جي لکي تاريخ سڄي،
ڪوڙ جي اتهاس کي ٽوڙهو وجهان.

ڪربلا جا ڪيس هن جاري اڃان،
شل يزيدي باس کي ٽوڙهو وجهان.

او فسادي ديس جا هي ڇڏ پڌي،
تنهنجي هر بڪواس کي ٽوڙهو وجهان.

شاهه ڪان وڌ جو سچو آ شاهه جو،
زيب اهڙي داس کي ٽوڙهو وجهان.

بس قصو آهي رهجي ويو مام ۾،
مون تہ ماڻي خوشي يار الزام ۾.

عشق هاڻي وڌي ٿي ويو آهي ٻڙ،
مون ٽنگي دل رکي آ ڏکهي لام ۾. .

هن ڏنو گھاءُ اهڙو اويسار جو،
ناوُ جڻ ٿي پڏي تار اوسام ۾.

پيار ڪيڏو ڏنو يار ويساھ سان.
ٿي بکايل پکي وچڙيس دام ۾.

عشق سولو نہ آ عشق سادو نہ آ،
پوڳڻي ٿي پوي جان انعام ۾.

هڪ رڳو مون ڦتائي نہ آ زندگي،
مون ڏنو ڪين هو بہ آرام ۾.

چاھ بي چين ڪي ڪير ٿو سڌ ڪري،
ڪير هي زيب آ جو رليو شام ۾.

•

غم غصو اختلاف ويڙهي رک،
گندگيءَ جو لحاف ويڙهي رک.

جت هجي چور پاڻ منصف پيي،
تون بہ ڪارو غلاف ويڙهي رک.

قوم هڪ تي اجان ڪتي آهي،
پيشوا هي* ڪثاف ويڙهي رک.

پروسو ڪو متان ڪرين ڪنهن تي،
ڪوڙ ڪان انحراف ويڙهي رک.

درد پاڪر پري اچي ويٺو،
چاهہ سان اعتراف ويڙهي رک.

ڪير هي ساز ٿو ٻڌي هاڻي،
راڳ پنهنجو شفاف ويڙهي رک.

روز ٿئي ٿو قتل عدالت جو،
هي سچو انڪشاف ويڙهي رک.

منصفاڻا اصول وڪجي ويا،
زيب دل جو شگاف ويڙهي رک.

* ڪثاف ـ غلاظت، گندگي

حادثا ڪيترا زندگيءَ سان ٿيا،
دور سارا اهي بندگيءَ سان ٿيا.

چاهتون واجبي، محبتون مطلبي،
ڪيس ڪيڏا هتي عاشقيءَ سان ٿيا.

هو اچي پوش ۾، روپ پنهنجو مٽي،
سي ته گمراهه ها سادگيءَ سان ٿيا.

رات پاڇو اڪيلو ڏڳن ۾ هيو،
ڏوڙ رستا سڄا چو مٽيءَ سان ٿيا.

ڪجهه ته مرضي به شامل هئي يار جي،
درد مهمان مون وٽ خوشيءَ سان ٿيا.

ديد تصوير تي جيئن وڃي آ پئي،
نيڻ واقف پرين شاعريءَ سان ٿيا.

زيبُ شايد اجان هُو ستو آ ڪٿي،
خواب اڳ ۾ ڪئي دلبريءَ سان ٿيا.

•

لوڪ هڪڙي سوال ۾ گم هو،
ڪو تہ تنهنجي خيال ۾ گم هو.؟

رات آغوش ۾ ستي ويڙهي،
صبح هڪ سال، سال ۾ گم هو!!

ڪين درويش ڪي سڃاڻي ڪو،
هوش شايد جلال ۾ گم هو!!

دوستن جي خبر پئي مون ڪي،
پنهنجي هر ڪوئي حال ۾ گم هو!!!

شهرتن جي تلاش ۾ ڪوئي،
پاڻ پنهنجي زوال ۾ گم هو...!!

ڪير شهباز لال کي ڳولهي،
جڳ سڄو هٿ ڌمال ۾ گم هو.

زيب قائل نہ ٿي سگهيو مون کان،
ڪنهن پئي ئي مثال ۾ گم هو.

•

دوستيءَ جو ٻارجي ديپڪ،
روشنيءَ جو ٻارجي ديپڪ.

چاشني ڪا ياد جي ڀرجي،
تازگيءَ جو ٻارجي ديپڪ.

ڇيڙ دل جي تار ڪي ساٿي،
راڳڻيءَ جو ٻارجي ديپڪ.

ڇو رلن ٿا خواب نيڻن ۾،
اڪ دريءَ جو ٻارجي ديپڪ. .

پيارجي ڪا ئي گهٽي ڳولي،
زندگيءَ جو ٻارجي ديپڪ.

گيت وايون ۽ غزل ڳائي،
شاعريءَ جو ٻارجي ديپڪ.

ڇو نہ ادبي لاٽ سان گڏ ڪو،
شاعريءَ جو ٻارجي ديپڪ.

زيب دل جي راه تي هيڪر،
دل لڳيءَ جو ٻارجي ديپڪ.

وفا جو لبن تي لکون گيت ڪوئي،
حنا سان هٿن تي لکون گيت ڪوئي.

خطن ۾ نياپا مڪا ها سوين پر،
پکن جي پرن تي لکون گيت ڪوئي.

لکيو مون گهڻو ڪجهہ لبن تي ڳلن تي،
گلابي بدن تي لکون گيت ڪوئي.

اها وقت جي سخت آهي ضرورت،
وري اڄ وطن تي لکون گيت ڪوئي.

سکايو سنڌو جن حرامن اسان جو،
پيلا ڇو ڪتن تي لکون گيت ڪوئي.

وجي ڇا اسان جو تہ ڪشمير سان ڏَسِ،
سنڌ جي پڇن تي لکون گيت ڪوئي.

پرين روز ڏيندا رهيا جي اسان کي،
نَوَنِ تن فتن تي لکون گيت ڪوئي.

پرائن خوشين تي نچڻ ڪان تہ بهتر،
پنهنجي غمن تي لکون گيت ڪوئي.

اڃان وقت آيو نہ آهي ملڻ جو،
پيلا ڪيئن وچن تي لکون گيت ڪوئي.

اتي زيب پارت سدا هن متيءَ جي،
متي هن چمن تي لکون گيت ڪوئي.

●

گهر گهٽي اداس آهي ڪٿي،
دل چري اداس آهي ڪٿي.

وقت ڪي وڃن لڳي پير پل،
زندگي اداس آهي ڪٿي.

ساھ مان سواد ڪاڍي وڃي،
هر خوشي اداس آهي ڪٿي.

شام ڪي لباس ڳاڙهو هئو،
روشني اداس آهي ڪٿي.

گيت سڀ وڃن رسي پاڻ ڪان،
شاعري اداس آهي ڪٿي.

زيب يار ڪي ٻڌايو ڪٽي،
دلبري اداس آهي ڪٿي.

•

گل رکي ها تو مکا جو ڏائريءَ ۾،
مون کئي ٿي آبياري شاعري ۾.

پيار جون چکيون وئي پوکي اکين ۾،
سا رهي خوشبو سموري زندگي ۾.

قوم کي کو شل جڳائي مرد مومن،
معجزو ٿو کو نہ ڏسجي رهبري ۾.

دل ستمگر آ زمانو کين کر غم،
پوڳڻو ٿو هت پوي سڀ دل لڳي ۾.

تو چپن سان جو ڏنو هو جام مونکي،
مان اڃان گم ٿو رهان ان مئڪشي ۾.

هوءَ سراپا آ حيا جو زيب پيکر،
جا لکايون منهن وڃي ٿي چادريءَ ۾.

•

دل بڻي ۾ درد ڳاري مون ڇڏيا.
خواب نيڻن ۾ سمهاري مون ڇڏيا.

درد سان پنهنجي شناسائي هئي،
لڙڪ پلڪن جي ڪناري مون ڇڏيا.

سونهن جا چرچا هئا هر چوڪ تي،
گل گهٽا رستن تي هاري مون ڇڏيا..

دل ڇري ڪي ڪير سمجهائي نٿو،
ويد جا رستا نهاري مون ڇڏيا.

بي ڪفن احساس جا لاشا کڻي،
وقت جا لمحا گذاري مون ڇڏيا.

زيب يادن جا ڪبوتر اڄ وري،
شام کان سارا اڏاري مون ڇڏيا.

•

گل کي ڀاڪر پاتو آهي،
دامن خار ۾ ڦاٿو آهي.

درد ڪٿي ٿو دل مان نڪري،
اهڙو هن سان ناتو آهي.

ڪنهنجي آڏو عرض رکي ٿو؟
ڪيڏو من جو سادو آهي.

تون ٻه زمانا شاهد رهجان،
پنهنجو پختو وعدو آهي.

موڳو ٿي ويو لوڪ سمورو،
هن جو پردو لاٿو آهي.

خيالي ويٺو محل اڏائي،
شاعر چڙ ڪو رازو آهي.

ڪيئن چڏجي زيبَ وساري،
وقت اڃان هو تازو آهي.

•

محبت ميارون ڪٽي آ پڳي.
سڪي ڪوڙ سارون ڪٽي آ پڳي.

لڪي لوڪ ڪان پير پيرن ڏئي،
گهٽيءَ جون نهارون ڪٽي آ پڳي.

نظر ۾ رکي هوءَ وفا جو پرم،
سهيڙي   ٻهارون ڪٽي آ پڳي.

شڪايت اندر ۾ لڪائي مگر،
رڳو لڙڪ لارون ڪٽي آ پڳي.

ڳلي ڳوٺ سارو لتاڙي پرين،
سڄا پير فارون ڪٽي آ پڳي.

اڃي چين ڪاتي پلا زيب ڪي،
گلائون قطارون ڪٽي آ پڳي.

•

دل جو شهر سجائي پهتو،
پنهنجو پاڻ وڃائي پهتو.

ڪنهنجو ڪنهنجو درد لڪائي،
ڪنهن ڪان پاڻ لڪائي پهتو.

تار اکين ۾ سڏڪا ها ڪي،
پيرين پنڌ پڇائي پهتو.

خالي مرڪ اياڻي چپ تي،
رئندو لوڪ کلائي پهتو.

سونهن سموري سانڍي من ۾،
اک جا تاڪ ورائي پهتو.

ڪاون تان پيو آيو گذري،
رنڊڪ روڪ هٽائي پهتو.

زيب اڏيءَ تي سر هو پنهنجو،
دشمن کي ڇرڪائي پهتو.

•

بي وجهہ چو ختم معاملا ٿو ڪرين،
پاڻ پنهنجا پرين فيصلا ٿو ڪرين.

خواب ۾ مان اڪيلو هيس اي مٺا،
خواب ۾ پيي سڄڻ فاصلا ٿو ڪرين.

ڪلفتون ڪي اندر ۾ رکي بي سبب،
هرخوشي هاڻ چو ڪوئلا ٿو ڪرين.

زندگيءَ جو سفر ڪيترو آ ڪٺن،
پيار ۾ چو اجان مسئلا ٿو ڪرين.

انت ڪوئي نہ هو درد جو دلربا،
عشق ۾َ هجر جي ڪربلا ٿو ڪرين.

ڪا سچي ڳال هاٽي ٻڌاءِ زيب تون،
دل چري ساڻ چو مشغلا ٿو ڪرين.

●

کو وفا ۾ ڪال آيو ڪين ڪي،
خيال ۾ پيي خيال آيو ڪين ڪي.

زندگي پنهنجي وئي گذري ائين،
ڇڻ مهينو سال آيو ڪين ڪي.

پيروسو ڏس واعدن تي ڇو ڪجي،
هو ڪري بيحال آيو ڪين ڪي.

ست پٽيتو پيءُ پيو ڪٽ تي هيو،
پٽ پڇڻ احوال آيو ڪين ڪي.

پاڻ ڪان پاڇا وڏا ٿيندا ويا،
زيب هو هرحال آيو ڪين ڪي.

•

جو قصو اعزاز ۾ آهي ٿيو،
ڇڻ تماشو راز ۾ آهي ٿيو.

تو نہ ڇاتو لفظ گونگا ها ڪٿي،
مسئلو آواز ۾ آهي ٿيو،

خواب منهنجا ڪين تو تائين پڳا،
رنج بس پرواز ۾ آهي ٿيو.

ڪجهہ تہ رهجي آ ويو شايد فتور،
پيار دل ناساز ۾ آهي ٿيو.

راضپي سان زندگيءَ ۾ جو ملي،
ڪٿ مزو ايلاز ۾ آهي ٿيو.

بي سبب بدنام هي جو زيب آ،
عشق تنهنجي ناز ۾ آهي ٿيو.

•

عشق ڪرڻ ڪو سولو ناهي،
هو ٿو ماس هڏن جو لاهي..!!

ناهه نڳي جا ويٺو ناهي،
ڪيڏو اونهو ماڻهون آهي.

درد سٺا سون درشن ڪارڻ،
منهنجو پنڌُ اجايو ناهي.

پاڻ اڪيلو ويٺو سوچي،
ڇا ٿو ناهي ڇا ٿو ڏاهي.

نيٺ تہ توکي وٺبو ماڻي،
مان بيٺو هان لاهي پاهي.

تنهنجي هڪ تصوير ڪيان مان،
هيڪر منهنجو من ٿو چاهي.

هر هڪ تنهنجو راز اکين تي
ڪير اوهان سان سينو ساهي.

خوابن ۾ ئي يار اچي ڏس،
زيب ستارا ايندو لاهي.

تعمير تي نظر آ،
تقرير تي نظر آ.

دشمن رکي اسان جي،
تحرير تي نظر آ.

دلگير دل نہ ٿي تون،
ممير تي نظر آ.

شل سونُ ٿي پوان مان،
اڪسير تي نظر آ.

هو خواب ۾ اچي ٿو،
تعبير تي نظر آ.

تنهنجو نذير ناهي،
تصوير تي نظر آ.

پنهنجو وطن پري ٿو،
ڪشمير تي نظر آ،

هن زيب عاشقي جي،
توقير تي نظر آ.

عشق جو احسان جيڪر ٿي پوي،
هو وري مهمان جيڪر ٿي پوي.

تون ڳهرين ٿو ڇا زخم دل جا ڏسڻ،!!
جسم تي نيشان جيڪر ٿي پوي.؟

ديس جو هر هڪ ٻچو شل پئي اٿي،
غير لئه طوفان جيڪر ٿي پوي.

گهٽ جنت کان ناهي هيءَ ڌرتي پرين،
آدمي انسان جيڪر ٿي پوي.

چپ اچي بس تون رکين هن دل مٿان،
درد جو درمان جيڪر ٿي پوي.

جهٽ ختم ٿي ملڪ مان غربت وڃي،
هڪ سچو عمران جيڪر ٿي پوي.

حق ملن حقدار کي پنهنجا اگر.
پاڪ پاڪستان جيڪر ٿي پوي.

•

ٺڪ ڪل ڪيڪار ئي ساڙي ڇڏيئون،
لال لب رخسار ئي ساڙي ڇڏيئون.

ٽي محبت آ مهانگي شهر ۾،
ان ڪري بازار ئي ساڙي ڇڏيئون.

جنهن ٻچن لۓ سال سارو گڏ ڪئي،
ان اڳيان سا ٻار ئي ساڙي ڇڏيئون.

ڏند سارا وقت ٽوڙي ويو سندس،
پو تڏهن سينگار ئي ساڙي ڇڏيئون.

هڪ ئي پٽ ويو دشمنيءَ جي ور چڙهي،
ماءُ جو سنسار ئي ساڙي ڇڏيئون.

ڪيس ڇئجو ٻاڻ ڪي قابو رکي،
زيب تنهنجو پيار ئي ساڙي ڇڏيئون.

•

اوهان جي شهر پيو اڇبو سدائين،
زماني ڪان نڪي ڏڇبو سدائين.

چڱو هاڻي ڪيون ٿا موڪلاڻي،
رهي جي زندگي ملبو سدائين.

هوا جو رخ نہ ٿو موڙي سگهان مان،
مگر حالات کي مڃبو سدائين.

برن سان چو رکي ياري پِلا ڪو،
نہ اهڙو واسطو رکبو سدائين.

محبت مفت ۾ حاصل نہ ٿيندي،
هتي آ ولولو ڪڍبو سدائين.

پکي سڀ پيار جا ويندا اڏامي،
وڻن کي جي اگر وڍبو سدائين.

ڪبو افسوس ڪهڙو بي وفا جو،
نہ اهڙو زيب ڏک سهبو سدائين.

•

سنڌوءَ جي محبت جو الزام آهي،
ڪيڏو خوبصورت هي انعام آهي.

مڃان ٿو تہ آهي اهو ڏوهہ منهنجو،
ڪيو مون وطن ساڻ انجام آهي.

مرڻ لئہ هميشہ رکن ٿا تياري،
ڪٿي ڪين جوڌن کي آرام آهي.

ڪچو لاڙ ڪاڇو اتر ڪوهہ سارو،
سڄي سنڌ منهنجي تہ گلفام آهي.

ڏڄي ويا ڪميڻا ٻَڌي جو ٻُڌي هو،
سندن گهر ۾ اڄ پيي تہ ڪهرام آهي.

اهي سامراجي ڪميڻا ڪتان جا،
وڏي انگ هنڙي ٿيو جام آهي.

وڃي ٿو وطن هي فلسطين ٿيندو
اڃا قوم پنهنجي کي آرام آهي.

حقيقت اها مون ڪئي جڳ اڳيان آ،
تڏهن زيب هر هنڌ تي بدنام آهي.

دل تــي ضـابطو آهـــي،
گڏ هــو دوســتو آهـــي.

ويـڙهـي چـڻ گلابـن کي،
پـر ۾ کـو سـتو آهــي.

هو مون سان رسڻ تنهنجو،
ماضــي جــو قصــو آهــي.

واهــل جــو وهــي نکتو،
ڳل تــائـين پـڳــو آهــي.

چـو مدهـوش ٿـا سمجهو،
خوشــبو جــو نشـو آهــي.

اهــڙو زنــدگـي ۾ پل،
ايــنــدو اوچــتو آهـــي.

پـانهن جو هجي پاکـر،
هکــڙو واسـطو آهــي.

کشتي زيب کـاغذ جي،
هک هــي رابـطو آهــي.

تنهنجي چاهت پاڻيءَ وانگي،
فرضي چڙ تہ کھاڻيءَ وانگي.

رشتو توسان پو بہ نڀايو،
ساجن ريت پراڻيءَ وانگي.

دل جو ڪمرو تو بن آهي،
خالي مرڪ اياڻي وانگي.

ياڳ اچي شل واپس موٽي،
موسم سرد پڇاڻيءَ وانگي.

رات رني ڪا ارمانن تي،
منچر جي تہ مهاڻيءَ وانگي.

زيب ڏنو اعزاز اصل ڪان،
تو کي من جي راڻيءَ وانگي.

•

فطرت مري وئي آ، انسان آ ڏچي ۾،
حالات کي ڏسان ٿو ، پيڱوان آ ڏچي ۾.

حق سچ چوڻ ٻه ڏوهي، غربت گناهه آهي،
احساس آ ڪٿي هت، ايمان آ ڏچي ۾.

ڪاوا ايا رکي ڪو، بازار ۾ ويو هو،
خطرو نظر اچي ٿو، طوفان آ ڏچي ۾.

مان درد کي لڪائي، ڪاٽي رڪان ڀڏايو،
ظاهر ڪجي مگر هي، ارمان آ ڏچي ۾.

خواهش رهي سدائين، توڏي ڪلي ڏسڻ جي،
مشڪل وئي وڌائي، امڪان آ ڏچي ۾.

مالهي ويو ڪپائي، سپ ڀور باغ جو هو،
ڪو ڪين گل بچو آ ، گلدان آ ڏچي ۾.

رهزن پيا گهمڻ ٿا، ڏس ديس ۾ هزارين،
ٿو ميزبان سوچي ، حيران آ ڏچي ۾.

هڪ بار يار جو مان، چهرو پڙهان ڪتابي،
پر زيب ڪي وڏو هن ، شيطان آ ڏچي ۾.

•

چانڊني پونءِ تي ٿي ڇٽي آ وئي،
سانوري مسڪرائي لڪي آ وئي.

روبرو تون هجين چاهه تنهنجو هجي،
ڇوڪري جو دلاسو ڏئي آ وئي.

روز جهيڙو ڪيو هو اسان پاڻ ۾،
پوپري اڄ اچانڪ ٿي آ وئي.

ڏک ته هو مامرو پو مگر ڇا ڪجي،
هن غمي ۾ ڏئي ڪا خوشي آ وئي.

صبح ڪان مست مان مور ڪي هو ڏٺو،
ڍيل ڪائي صحن تي نچي آ وئي.

پيار جي هن ڪري آ ڇڏي انتها،
اڄ وري لوڪ آڏو چمي آ وئي.

زيب دل ڪي به طاقت وڏي آ ملي،
ڏک ته جيون سڄي جا ڪٽي آ وئي.

•

اوچتو ائين ٿي وئي هوءَ اوپري،
حادثي ۾ جيئن ويو ڪو ئي مري.

خوب گهر ۾ ڇهچتو هو جو متل،
ڪين منهنجو ڪو ذڪر نڪتو وري.

تنهنجي در جو ٿي مجاور شل رهان،
مان بنا پئسي ڏيان پو نوڪري.

پاڻ تي ڪاوڙ ڪيان ٿو روز مان،
هو به آخر ڇو نه ٿي ٿئي اڳيري.

حال منهنجو ڏس زماني ڪان پڇي،
پي پيلا ڪهڙي ڪرايان خاطري.

چاندني ۾ جيئن ڏٺو ڇهرو صنم،
حور جَنَت جي لڳي ٿي ڪا پري.

ڇو رڪين ٿي تون شڪايت زيب ڪان،
روز تو وٽ آ پيري هن حاضري.

●

هوءَ ملي زندگي زندگي ٿي وئي،
راهه ۾ روشني روشني ٿي وئي.

خاڪ اڏندي پري ڪان سجاڻي وتي،
روح سان جيئن ملي تازگي ٿي وئي.

هوءَ لڪي لوڪ ڪان رات آئي جڏهن،
چير چمڪي وري ڪلپلي ٿي وئي.

رات ڪڪرن منجهان چنڊ پاتو ليئو،
گهر گهٽي چاندني چاندني ٿي وئي.

هن هوا جي هٿن ۾ ڏئي آ مڪي،
مهڪ جيئن آ پڳي شاعري ٿي وئي.

زيب رڪجي نٿو ياد جو سلسلو،
در بدر ڇو ڀلا عاشقي ٿي وئي.

•

ڏسندي ڏسندي سڪ متجي ويندا آهن،
تصويرن جا رخ متجي ويندا آهن،

گڏ ڪائيندڙ ڌوڪو ڏيندا هن اڪثر،
ماڻهن جا ڪيئن مڪ متجي ويندا آهن.

وڇڙي ويندڙ لمحا دل تي هن تازا،
يار ڏسي سڀ ڏڪ متجي ويندا آهن.

ساٿ ڏئي تو مون کي آ ويساهه ڏنو،
ڌارين جا بس جَڪَ متجي ويندا آهن.

ڏوڪڙ هوندو آهي جڏهين ڪيسي ۾،
منٽن ۾ ئي لڪ متجي ويندا آهن.

سنڌو ۾ مون پيڙي لاتي ڪاغذ جي،
ڏوهارن ڪان ڪڪ متجي ويندا آهن.

اونداهي ۾ زيب هلون ٿا جنهن پاسي،
چانڊوڪي جا پک متجي ويندا آهن.

•

جڪ .....ڊاڙ، لباڙ
ڪڪ .....جهڳا جهوپڙا.
پک ....مهيني جا ٻه پک (اونداهو ۽ سهائو)

جنون ڪونهي ڪو، غرور ڪونهي ڪو،
سڪون ڪو دل کي سرور ڪونهي ڪو،

اصول ماڻهن مان، ويو هليو ڪاڏي،
سڄاڻ ناهي ڪا، شعور ڪونهي ڪو.

جمال تنهنجو بي مثال آ اهڙو،
ڪٿي پڌائڻ جو، ضرور ڪونهي ڪو.

اداس دل هڪڙي، ۽ ٿڪ هن مون وٽ،
پيو تہ ڪو تحفو، حضور ڪونهي ڪو.

اثر چميءَ جو ئي، اڃان هلي پيو هي،
ڪڏهن چکيو ڪوئي، انگور ڪونهي ڪو.

سوال ڪهڙا هن، حساب هي ڇا جا،
تہ پيار ۾ رکبو، وڇور ڪونهي ڪو.

اچڻ بہ چاهين جي، غريب خاني تي،
تہ زيب جو هي گهر، بہ ڏور ڪونهي ڪو.

•

دل جي آڳر مٿان نمي آهي،
رات وسندي رهي غمي آهي.

جي ٿيو هو گناهہ آدم کان،
چو ذميوار آدمي آهي.

پاڻ ڏي چنڊ ٿو سڏي مون کي،
چاندني رات طلسمي آهي.

هو تہ ٻانهن ۾ ٿو اچڻ چاهي،
پيار ويساهہ جي کمي آهي.

ڏار ٿيندي رنو تہ هوندو هو،
هت بہ ماحول ماتمي آهي.

ساهہ منهنجو بہ آهي تو جهڙو،
دل جو تڙپڻ بہ لازمي آهي.

تنهنجي خاطر مدار مان هڪڙي،
زيب رهجي وئي چمي آهي.

•

وک ڪتي پوئتي هٽائي آ.
تنهنجي ڪاوڙ رڳو اجائي آ.

ساٿ پنهنجو پرين ڦٽائڻ لئه،
هيءَ هوا دشمنن هلائي آ.

خاص انسان جي ڪجي سيوا،
ڳالهه قرآن هي پڙهائي آ.

سوچ احساس جي رکي دل ۾،
لوڪ سان مون ڪئي ڀلائي آ.

سڀ شهر مان اهو پڙهي آيس،
ڳاله تو هي مگر لڪائي آ.

يار ڪجهه هوش سان قدم کڻجي،
هي جواني تہ ڏوڙ ڇائي آ.

زيب ثابت قدم هيو تو سان،
هيءَ محبت اجان اها ئي آ.

●

هو ٻہ هن کيل ۾ تہ شامل هو،
جنهن جي دل ۾ پيو سمايل هو.

رات ڪڪرن چتيون هنيون آهن،
هر هنڌان آسمان قاتل هو.

مان رهان ٿو پيار کان واقف،
درد منهنجو ٻہ آزمايل هو.

مون چيو انتظار ٿو ماري،
هو چوي ٿو تہ وقت حائل هو.

هٿ ڇڏائي وئين لڳو مون کي،
ڇڻ پري ڪيترو تہ ساحل هو.

عشق مدهوش ٿو وڃي ٿيندو،
چو اجان ايترو اجايل هو.

در ڇڏي چو وڃي پيلا ڪاڏي،
زيب تو وٽ جو يار قاتل هو.

•

ڪين ڪنهن جو مثال ڏيندي ڪر،
ڪجهه هيڏي پيي خيال ڏيندي ڪر.

پاس هي امتحان ڪرڻو آ،
سخت تون پل سوال ڏيندي ڪر.

ڏينهن مان ميڪلو ڪٽي ويندس،
رات بخشي جمال ڏيندي ڪر.

لڙڪ هٿ سان ٽتي اکين جي تون.
ڳل اگهڻ لئه رومال ڏيندي ڪر.

خاص مون ڪي پسند هي آهن،
ان چپن جو ڳُلالُ ڏيندي ڪر.

ڪر وچن يار زندگيءَ خاطر،
پيار هر پل نهال ڏيندي ڪر.

زيب الڪو متان رهي دل ۾،
پاڻ پنهنجو حوال ڏيندي ڪر.

•

SOORIH SINDHI ADAB

خيال دل نشين هو شباب ڇا ڪمال هو،
نقاب ۾ بہ مون ڏٺو حسين بي مثال هو.

نگاه جو نگاه سان ملڻ بہ معجزو هيو،
پري رهي، ڏنو اجان ، بہ رابطو بحال هو.

پيار سان نهاريجي رهي مگر هوش سان،
ڪلال ۾ خمار هو، خمار ۾ ڪلال هو.

نہ ياد ڪو دليل هو نہ چاڻ ڪا پروڙ آ،
دماغ ۾ ڦري پيو تہ ڪالھ ڪان سوال هو.

زمين تي بسر ڪجي، سڪون ساڻ زندگي،
يقين سان چوان اهو، پلا ڪٿي محال هو.

اداس زندگي ڏئي، فريب دوستيءَ ڪيو،
خوشي بہ بي مزا ملي، وجي بچو ملال هو.

هي بي بقا جهان آ، ڪجي بہ اعتبار ڇو،
اچي پڳو قريب زيب وقت جو زوال هو.

•

SOORIH SINDHI ADAB

صبح جي ئي ابتدا تو سان ڪجي،
اک ملائي ارتقا تو سان ڪجي.

عشق جو آغاز تنهنجي نانءُ سان،
پيار جي بس انتها تو سان ڪجي.

ڏَسِ پيلا تالو چپن تي چو هجي،
گفتگو ڪا خوامخواه تو سان ڪجي.

عام سان هي تذڪرو بس عام هو،
راز دل جو دلربا تو سان ڪجي.

سادگي سان زندگي گهر گهارجي،
عيش عشرت جابجا توسان ڪجي.

لوڪ سان چو ڳالهہ تنهنجي مان ڪيان
چو نہ تنهنجي ئي گلا تو سان ڪجي،

ڪو قصو مشهور ٿي جيڪر وڃان،
پاڻ کي ڪجھ لاپتا تو سان ڪجي.

زيب پنهنجو درد چو سانڍي رکان،
سورُ سارو برملا تو سان ڪجي،

اڇي زندگيءَ تي اکيون تو رکيون،
اسان جي خوشيءَ تي اکيون تو رکيون.

ڏنئي ڪين جيڪي اندر درد ها،
نڪي دل ڏکيءَ تي اکيون تو رکيون.

هيو غور محبوب جي رخ مٿان،
رڳو هڪ چميءَ تي اکيون تو رکيون.

نہ ڪو پھر واندو نڪي هوش هو،
تہ کھڙي گھڙيءَ تي اکيون تو رکيون.

ڏسين ها اگر هي ڪنڊا راھ جا،
گلن ٽوڪريءَ تي اکيون تو رکيون.

نظر چو نہ آئي پيلا دشمني،
وڃي دوستيءَ تي اکيون تو رکيون.

سڃي زندگي آ مليو ڇا هتي،
هيون سادگيءَ تي اکيون تو رکيون.

نہ هي زيب رستا نظر ٿا اچن،
سڃي روشنيءَ تي اکيون تو رکيون.

يار مون کان پري هينئن ڇاتي نہ ڪر
پيار ۾ تون بہ ويساهہ گهاتي نہ ڪر.

دشمنن جي وڏي هيءَ ڏسان چال ٿو،
ڪا بہ پلجي ڪڏهن ڳالهہ ذاتي نہ ڪر.

هي حقارت متان دل کي چيري رکي،
تيز نفرت جي ايڏي بہ ڪاتي نہ ڪر.

عشق ۾ هوش رهندو ڪٿي آ مگر،
ڪم اهو تون ڪڏهن حادثاتي نہ ڪر.

بس خوشي کي رهڻ ڏي سدا دل اندر،
درد کي تون مٿي گهر جو ڀاتي نہ ڪر،

وقت آهي اجان، سوچ تون سنڌ جو،
غير جي ڪاڻ دلڙي تہ آتي نہ ڪر.

زيب دل جو سچو، ٿو هميشہ وٽي،
صاف تون ڏي ڇڏي ڳالهہ ڀاتي نہ ڪر.

•

وائڙيءَ فاصلا ٿي ڪيا خوامخواهه
دل ڏريءَ فاصلا ٿي ڪيا خوامخواه.

چنڊ ويجهو ڪري پاڻ کي روز ٿو،
روشنيءَ فاصلا ٿي ڪيا خوامخواه.

آئيني ۾ ڪري ٿي اچي اولڙو،
پر پَرِيءَ فاصلا ٿي ڪيا خوامخواه.

حسن ٿو عاشقن کي سڏيندو وتي،
عاشقيءَ فاصلا ٿي ڪيا خوامخواه.

ڪو امانت ڏئي دل ويو شوق سان،
دلبريءَ فاصلا ٿي ڪيا خوامخواه.

زلف چوڙي سڳيءَ مان چڏيا ريشمي،
چو ڦٽيءَ فاصلا ٿي ڪيا خوامخواهه

هوءَ چپن سان اجهائڻ گهري ٿي پياس،
تشنگيءَ فاصلا ٿي ڪيا خوامخواه.

هر غميءَ گهر ڪيو زيب دل ۾ اچي،
تو خوشيءَ فاصلا ٿي ڪيا خوامخواه.

پاڻ کي بيدار ڪرڻو تو پوي،
وقت جو ويچار ڪرڻو تو پوي.

شوق هر مسمار ڪرڻو تو پوي،
پاڻ کي سنگسار ڪرڻو تو پوي.

تون ڪرين دل ۾ متان منهنجاپرين،
ڪجھ لکي اظهار ڪرڻو تو پوي.

ڪا گهڙي اهڙي بہ ايندي آ متان،
دشمنن کي يار ڪرڻو تو پوي.

پيٽ پالڻ ايترو مشڪل ٿيو،
عشق کان انڪار ڪرڻو تو پوي.

سونهن تي پهرو لڳو دلبر تڏهن،
دور کان ديدار ڪرڻو تو پوي.

هن محبت جي لڳل بازار ۾،
محض ڪاروبار ڪرڻو تو پوي.

زيب هوءَ چاهي نہ ٿي پر پوءِ بہ پيي،
نينهن کي نروار ڪرڻو تو پوي.

زندگي جي ڏکي هيءَ حقيقت هئي،
وقت جي هر گهڙي ڄڻ قيامت هئي.

هٿ ڇڏائي وئين بس اهو ياد آ،
ياد تنهنجي مگر هڪ غنيمت هئي.

حسرتن جي ضرورت رهي بي سبب،
سڀ اجائي اها ڪا حماقت هئي.

شام کان رات تي ڏينهن ٿيندو وري،
هي سرشتو بہ خود ئي شهادت هئي،

چند لمحن ۾ گزري حياتي وئي،
ڄڻ صدين جي اوهان سان رفاقت هئي.

چند گهڙيون بہ ڪيڏو اثر ٿيون رکن،
هر مهل ئي ملڻ جي تہ حسرت هئي.

هجر ۾ زيب مون آ سزا جيئڻ ڪٽي،
ڪين اهڙي اڳي منهنجي حالت هئي.

•

مسين مسين ملي اجان تہ زندگي ڪٽي پئي.
ڏسي وري ڪِلي اجان تہ زندگي ڪٽي پئي.

نہ چاھ ھو نہ پيار ھو نہ ديد جو ھيو صلو.
نہ مون بہ دل پلي اجان تہ زندگي ڪٽي پئي.

نہ چنڊ آ ڪني ڪڍي، ڪَٽي نہ ننڊ مان اٿي،
نہ ھيءَ اک ڪُلي اجان تہ زندگي ڪٽي پئي.

رکو رکو جواب ھو سوال تي سوال ھو،
مڙي ڪري ھلي اجان تہ زندگي ڪٽي پئي.

مزاج عشق ۾ بہ شوق سان ہڏي وڃان مگر،
لھر نہ ڪا چلي اجان تہ زندگي ڪٽي پئي.

پري پري گھٽو پري، مفاصلو ويو ڪري،
جتي ڏني ٻُلي اجان تہ زندگي ڪٽي پئي.

ھوا بہ زيب جو خوشي منجھان ڇھڻ لڳي بدن،
بھار ٿي گھلي اجان تہ زندگي ڪٽي پئي.

•

اک کٽي آسمان ڏي ڏسجي،
حال ڏسجي زمان ڏي ڏسجي،

پاڻ پنهنجي اتي همت ڪر تون،
ڇو وڏيري يا خان ڏي ڏسجي،

هن زخم جو فڪر نہ ڪر سهڻا،
ڪنهن لڳايو ڪمان ڏي ڏسجي،

ڳالهہ دل جي يقين جي آهي ،
ڪين ڪنهن بدگمان ڏي ڏسجي،

پيل ڪري واعدو نہ پورو پر،
بس پرين جي زبان ڏي ڏسجي.

عشق ۾ زندگي پئي گذري.
زيب جذبي جوان ڏي ڏسجي.

•

هي زمانو ڪمال تي پهتو،
ماڻهپو پر زوال تي پهتو.

خيال ماضيءَ منجهان پيو گذري،
سو اڃان ڪين حال تي پهتو.

ڪا سڃاڻپ رهي نہ آ ڪنهن ۾،
رشتو هر هڪ وصال تي پهتو.

واڪ آهي لڳو محبت جو،
عشق ڪيڏي محال تي پهتو.

بحث سارو هيو پڇاڻي تي،
ضد وڃي هڪ سوال تي پهتو.

يار ڪنهنجي نظر وئي ڪائي،
پيار پنهنجو ملال تي پهتو.

هر طرف زيب هي ٻڌو چرچو،
تنهنجو جوڀن جمال تي پهتو.

•

نہ ڪي پاڻ طالب نہ مطلوب آهيون،
اسان ڪين ڪنهنجا ئي محبوب آهيون،

رڪون ٿا محبت تہ انسان سان بس،
اسان راز ڪوئي نہ محجوب آهيون.

وطن لاءِ حاضر اسان جو لهو آ،
ڪڏهن دشمنن کان نہ مغلوب آهيون.

شجاعت رهي آهي تاريخ پنهنجي،
ڪتابن ۾ پڙهيا هي مڪتوب آهيون.

نہ مايوس رهجو وفا ڪان ڪڏهن پيي،
اسان عشق جي نانءُ منسوب آهيون.

سچا هون سپاهي سدا سنڌ تنهنجا،
تڏهن يار سڀ کي تہ مرغوب آهيون،

جڏهن هو ڏنو جن بہ مرڪي اسان ڏي،
متو زيب تن لاءِ مشروب آهيون.

●

هٿن ۾ آس جو ڪشڪول آهي،
محبت هيءَ مگر بي مول آهي.

رکان ٿو چاهه تنهنجو يار دل ۾
اهو احساس ئي انمول آهي.

هميشه لوڪ جي آهيان نظر ۾،
زماني ۾ ڪيڏو چئو ٻول آهي

ڏيو تحفا وڏي چاهت سدائين
سياڻن جو سچو هي قول آهي

جنت ٿو مان ڏسان ان جاءِ تي بس،
جتي هي پيار جو ماحول آهي،

اچي اتفاق سان ڦٿس گهتي ۾،
چوين ٿو زيب ڏاڍو رول آهي.

•

گھور هڪ ساڻ گھائجي وياسين،
تو نهاريو اگھائجي وياسين.

ياد تنهنجي ڪٽي خوشي آئي،
عشق تنهنجي ۾ ڳائجي وياسين.

وقت تي ساٿ هو ڏنو غيرن،
دوستن ۾ ورهائجي وياسين.

ڪين تنهنجي فريب کي سمجهو،
آسرن ۾ رهائجي وياسين.

ڪو قدر ڪين جو ڏنو تو وٽ،
ملھ سستي کپائجي وياسين.

ڏس خزان جي ڇڻي پنن وانگي،
فرش تي جو وڇائجي وياسين.

ڇو وساري ڇڏيو خدا جو گھر؟،
ڪن خفن ۾ وڃائجي وياسين.

زيب هن پيي ڇڏيون اکيون پوئي،
پنهنجي گھر مان لڏائجي وياسين.

تو سوا هر اداس منظر هو،
چڙ تہ ڪارو لباس منظر هو.

ياد ماضي قصو ويو رهجي،
ڪين سو آس پاس منظر هو،

عيد گزري خيال جي ابتڙ،
ڏينهن سارو نراس منظر هو.

زندگي خوف مان نہ ٿي نڪري،
جنهن ڏٺو بي قياس منظر هو.

لڙڪ اک مان پيا ٿمن اڪثر،
ڏک وڌايو هِراس منظر هو.

من جي ماحول ۾ هيو ماتم،
۽ اڳيان بد حواس منظر هو.

تنهنجي تصوير روشني ڏيمي،
زيب خالي گلاس منظر هو.

•

زندگي هڪڙي طرف ويڙهي رکي،
عاشقي هڪڙي طرف ويڙهي رکي.

گفتگو شائستگي سان هن ڪري،
دشمني هڪڙي طرف ويڙهي رکي.

عڪس پنهنجو پاڻ ۾ تو مان ڏسان،
درسني هڪڙي طرف ويڙهي رکي.

چنڊ ڪڪرن ۾ لڪي وهنجڻ لڳو،
روشني هڪڙي طرف ويڙهي رکي.

درد پنهنجا سڀ لڪي مون کي ڏنا،
۽ خوشي هڪڙي طرف ويڙهي رکي.

مڙس ماڻهون تي ڏبو منهن ڏاڍ کي،
بي بسي هڪڙي طرف ويڙهي رکي.

خوب هو انصاف هن جو زيب سان،
شاهدي هڪڙي طرف ويڙهي رکي.

•

بي قراري ٿو ڏسان سنسار جي،
ڪنهن ڪئي پئي ڳالهہ منهنجي يار جي،

ڪڪر دل ۾ ياد جا پرجن پيا،
اڪ تياري ٿي ڪئي وسڪار جي.

نا خدا جي آسري آهي ڇڏي،
سير ۾ مون ناءُ پنهنجي پيار جي.

هن ڏنو اهڙي تہ هو انداز سان،
جو ضرورت ڪين ٿي انڪار جي،

مون لڪائي راز هو مرڪي ڏنو،
هئي خبر هن کي سڄي اسرار جي.

ڇيچڪا پوکي رکيا هن پيار جا،
ديد تن تي آ رهي اغيار جي،

سار تنهنجي دل منجهان نڪري نہ ٿي،
زيب عادت آ ڪٿي ويسار جي.

•

زندگي احساس تي وکري وئي،
بي خودي تن ماس تي وکري وئي.

فرض سجدا خاڪ تي ٿيندا ادا،
بندگي الماس تي وکري وئي.

ڪو صلو ناهي ڪجي ڪهڙي ڳالا،
سادگي هر آس تي وکري وئي،

جيئن قدم هوءَ باغ ۾ آئي ڪٿي،
شاعري بنواس تي وکري وئي،

چنڊ نکتو مس اجان پاڪر منجهان،
چاندني آڪاس تي وکري وئي.

موت جي هي اهميت انسان ڏس،
هر غمي ميراث تي وکري وئي،

واعدن تي ڀروسو ڪرڻو پيو،
دوستي وسواس تي وکري وئي.

زيب هڪڙي جا هئي حسرت بچي،
آخري قرطاس تي وکري وئي.

سوچ منهنجي پٺيءَ تي بغاوت ڪري،
ڪينهن زنده رهان مان عداوت ڪري.

تنهنجي گهر جو ڪري ٿا اچن هو طواف
پير ٿڪجن ڪٿي ٿا عبادت ڪري.

خوب رسوا ڪيو هو زماني وري،
پاڻ ويندو مري بس ملامت ڪري،

ڪين چپ ڪولجن مَانُ رکجي پرين،
ڇو ڏنو مان ٿيان ڪا شڪايت ڪري.

ڪين لڪجي سگهي آ ڪٿا پيار جي،
نت نئين روز هو ٿو شرارت ڪري،

باوضو ٿي پيري يار جي حاضري،
نانءُ پيي ٿو ڪٽان مان طهارت ڪري.

زيب تعويز وانگي ڳلي ۾ ٻڌي،
هر وچن ڪي رکيو آ امانت ڪري.

•

چاهه جو چولو ويو ٽي چاڪ هو،
تو چيو هو پيار پنهنجو پاڪ هو.

زندگيءَ ڪيڏا ڏنا ها ڏوجهرا،
حوصلو پو ٻي رهيو بي باڪ هو.

هيءَ شفا آهي ملي بيمار کي،
هٿ رکي دل تي ڪيو تو چاڪ هو.

ٿو تڏهن هر هر ڦري تو ڏي اچان،
هڪُ نظر تنهنجو تہ آيو ٿاڪ هو.

ديد ويٺي رات جو ڏرٽو هٽي،
مون ڇڏيو ڪولي اکين جو تاڪ هو.

ڳالهہ ڪائي ڪين آئي سمجهہ ۾،
سڀ ڪسي مون ڪان ويو اِدراڪُ هو.

گڏ سکين سان هن اچي در مان ڏٺو،
گهورڙي بيٺي ڏنو جو واڪ هو.

هڪ نڪاٽو زيب جو آهي ڪٽي،
سڀ چون ٿا هو وڏو رولاڪ هو.

جو اڳي لاشعور ۾ آهي،
سچ تہ سوئي شعور ۾ آهي.

بي سبب خاڪ هو ٿيو ناهي،
ڪو تہ جلوو بہ نور ۾ آهي.

عشق منهنجو عروج تي پهتو،
هت حسن پيي غرور ۾ آهي.

مون تہ ورتو سڪون کي ڳولي،
شهر ڇو هي فتور ۾ آهي.

بي وجھ ڪين هو ويو موسي،
ڪجھ تہ هن ڪوه طور ۾ آهي.

تو ڏنو بي نقاب ٿي مون ڏي،
رات ساري سرور ۾ آهي.

سڀ خطائون معاف ڪر يا رب،
زيب حاظر حضور ۾ آهي.

•

دل جا درد ٻڏائي جذبا ٽڪجي پيا ،
تنهنجو پنڌ پچائي رستا ٽڪجي پيا.

ضبط اکين تي آ رڪٽو پوندو آخر،
ڳل تان پاڻ وهائي ڳوڙها ٽڪجي پيا،

غيرن ۾ بہ اميدون رکبيون ناهن پر،
رت جا ساٿ نڀائي رشتا ٽڪجي پيا،

دولت شهرت ماڻي ڪڏهين ناهي جن،
آخر پاڻ لٽائي چمچا ٽڪجي پيا،

پڇندا آهن پوئين پيرين سورج کان،
اپ ڏي ٻوڙون پائي پاڇا ٽڪجي پيا.

خوشبو آئي خوب بدن مان محنت جي،
پر مزدور سڪائي ڪپڙا ٽڪجي پيا،

زيب وڃن ٿا دريا ڪي هو پار ڪري،
سڀ احساس پچائي ٻيڙا ٽڪجي پيا.

•

ڪوڙ جو ڪو لباس ئي ناهي،
سچ ٿيندو اداس ئي ناهي،

وار شايد رکيا اٿئي ويڙهي،
اڄ هوا ۾ تہ واس ئي ناهي،

ڏوڙ شهرن منجهان پئي اڏري،
ڳوٺ جي رُتِ بہ خاص ئي ناهي،

ڇرڪ هو اوچتو ويو نڪري،
ننڊ چو آس پاس ئي ناهي،

ڪنهن ڪيو بد گمان هو توکي،
منهنجي هٿ ۾ گلاس ئي ناهي،

تو ڏنو يار هو مڙي هر هر،
زيب ڪي بس حواس ئي ناهي،

•

اجرا اجرا خواب ڏسان ٿو،
ڪوڙا سپ اسباب ڏسان ٿو.

تو ڪان وڇڙي مرڻو آ ڇا،
نخرا جو ناياب ڏسان ٿو،

تنهنجي ليکي زنده آهيان،
ڪيڏا روز عذاب ڏسان ٿو،

ڪين شڪايت لب تي آئي،
ٽوٽين تن جا تاب ڏسان ٿو،

پوک پڇي ارمانن جي آ،
خوشين جا هت لاب ڏسان ٿو،

هر هڪ جي آ قيمت هوندي،
وڪجن ٿا ارباب ڏسان ٿو،

دردن واري دنيا ۾ مان،
زيب رڳو دولاب ڏسان ٿو.

●

رلندو سوال رهندو، تنهنجي جواب تائين،
ويندي ڄمار گذري، شايد شباب تائين.

هن پيار کي ڪٿي هوءَ، آهي سگهي وساري،
جنهنجي مٿي اکين ۾، چاهت نقاب تائين.

حيلا ڪري ڏناسون، هربار دل لڳي ۾،
ڪنهنجي پڳي نہ آڳر، دل جي رباب تائين.

ڪيڏو طويل رستو، آهي اڃان سفر جو،
صحرا جو پنڌ آ ڄڻ، مک ماهتاب تائين.

غافل ڪري وئي آ، مون کي ته بس خدا کان،
دل کي رهي شڪايت، محشر حساب تائين.

پاڇو اڳيان هيو ڪو، پويان هاڻ پيو مان،
هڪڙو رڳو هو چهرو، اک جي سراب تائين.

من جي سڪون لئہ بس، آهي تلاش جنهن جي،
پهتو نہ زيب آهي، اهڙي شراب تائين.

•

SOORIH SINDHI ADAB

ريتون رسمون رشتا يار نشاني تي،
منهنجا سارا تحفا يار نشاني تي.

قسمت جڏهين ساٿ نہ ڏيندي آهي پو،
پنهنجي جهولي ڪشتا يار نشاني تي،

چوري ايندو آهيان مان تہ اوهان ڏي پر،
توڏي ايندا رستا يار نشاني تي.

دل جو ڪعبو ويندو هُو مسمار ڪري،
منهنجي تسبيح سجدا يار نشاني تي.

تصويرون مون بہ لڳايون ديوارن تي،
گهر جا پاتي سڀ ها يار نشاني تي.

هڪڙو گل مان توکي ڏيندس روزانو،
رهندا هن گلدستا يار نشاني تي.

زيب رکي هي ويتا آهن اکيون سڀ،
منڇر ڪينجهر قصبا يار نشاني تي.

•

SOORIH SINDHI ADAB

شاعر جو پهريون ڪتاب

شاعر جو ٻيو ڪتاب

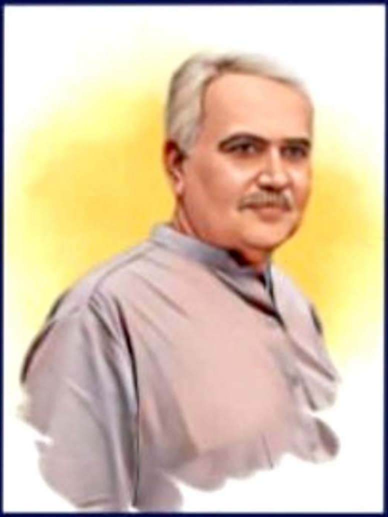

شاعري اَندَر جي اُهاءَ ۽ اُڃ جو اُهو اَحساس آهي جيڪو عُمر سَڄي لِکندي به شاعر کي وڏيڪ پياسو بڻائي ٿي، شاعري وِشال آڪاسَ تي جُهومندڙ ۽ چَمڪندڙ سِتارن جي رَقصَ جو ٻيو نانءُ آهي شاعري خُوديءَ کان بيخوديءَ جي سَفر جو حَسِين خوابُ آهي بلڪل اهڙي ئي مَنزِلت جي مَتاهين طَبقي جو يَگانو ۽ اسان جي سات جو ساٿي زيب ڪنگو پڻ آهي ، سندس شاعري محبُوبَ جَي حُسناڪين ، اَدائُن ۽ ناز نَخرن جو خوبصورت رُوپ جيان آهي زيب ڪنگو جي شاعري سان عِشقُ ڏسي مَحسُوس ٿيندو آهي ته ڪيس شاعري ئي جيئَڻِ جو سَهارو آهي، شاعريءَ کي چُمي اکين ۽ دل رکندڙ شاعرَ زيب ڪنگو جي شاعريءَ ۾ پرِيتِ ۽ پيارَ جو پيغامُ جو ملي ٿو ، دعا آهي مولا ڪيس اجان وڌيڪ لکڻ جي وُسعت عطا ڪري.

ديدار معصوم

زيب ڪنگو: تمام بهترين شاعر آهن

هنن جا ٻہ ڪتاب ڇپجي چڪا آهن.
1 احساس جون ڪتڪتايون 2 خواب رقص ۾ آهن
هو وڏيون ڳالهيون سولي سنڌي ۾ لکن ٿا.

خيال ماضيءَ منجهان پيو گذري
سو اڃان ڪين حال تي پهتو آ

اها ڳالھ تمام ڳنڀير آهي اسان سنڌين جو هسٽري جاگرافي سونهري ڪلچر بہ شاندار رهي آهي پر حال اونڌاهو آهي ان ڪي شاعر دل سان ڪونہ ٿو قبول ڪري سگهي.
زيب ڪنگو جي گهڻو ڪري رومانوي شاعر آهن هو رومانٽڪ شاعري ڪندڙن مان آهن

خاص انسان جي ڪجي سيوا
ڳالھ قران هي ٻڌائي آ

هتي هڪ الڳ رخ شاعر جو نظر اچي رهيو آهي جا تمام وڏي ڳالھ آهي انسان کي مڃيندڙ انسانيت کي مڃيندڙ ڪجھ الڳ پاٺڪن کي ٻڌائي رهيو آهي.
شاعر زيب ڪنگو فطرت جو شاعر آهي هن کي فطرت پياري آهي.

پاڻ ڏي چنڊ ٿو سڏي مونکي
چانڊني رات طلسمي آهي

واھ گهڻڪنبو شاعر زيب ڪنگو هر دفعي هر غزل ۾ منفرد خيال رکن ٿا.

مرڪ ۾ خنجر هئا معلوم هو
تو مڪا مون لاءِ گلدستا ڪري

زبردست خيال جي پختگي، مونکي شاعر صاحب جي شاعري پڪي پختي پياري لڳي
منهنجيون شڀ ڪامنائون هميشہ گڏ آهن اميد تہ هي ڪتاب پاٺڪن کي بيحد پسند ايندو مهرباني زيب صاحب توهان ڪتاب جي بيڪ ڪور لاءِ بہ اکر لکڻ لاءِ زور پريو مون لکيا مهرباني.

اندرا پوناوالا شبنم

17اگست 2023

سوره سنڌي ادب

Soorih Sindhi Adab

جي لهرا لوڪ وهي، تون لوچ وهه لوبار

صاحب خان سوره ميرائي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488